Özgürlük için
Direniş

YAŞASIN 15-16 HAZIRAN'lar

Sayı: 8 HAZİRAN 1976 5 Lira

İÇİNDEKİLER

Yaşasın 15-16 Haziran'lar : DİRENİŞ 3

Tarih geçmişin her şeyini inkâr eden dönekleri asla affetmeyecektir . . . . 4 - 6

Çin Halk Cumhuriyet'nin dış siyaseti üzerine . . . . 7 - 11

Kitlelerle birleşelim, proletarya partisinin inşası için üzerimize düşen görevleri yılmadan yerine getirelim . . . . . 12 - 15

İfade : KADRİ ÖZTOPÇU 15

Revizyonizm, modern revizyonizm, sosyal-emperyalizm . . . . . 16 - 20

Toplum ve sanat : HAŞMET ZEYBEK . . . . 21 - 24

Kitaplar . . . . 24 - 26

Olaylar - görüşler - haberler . . . . 27 - 28

Direniş postası . . . . 29 - 31

DİRENİŞ — Aylık Dergi — Sahibi : Ali Eralp — Sorumlu Yazı İşleri Müdürü : Ercan Kanar — Yönetim Yeri : Divanyolu, Hocarüstem Sokağı 7/12 Cağaloğlu/İstanbul — ABONE ŞARTLARI : **Yıllık 50, altı aylık 30 TL. Yurt dışı iki katı** — İlân Şartları : Tam sayfa 1000, yarım sayfa 500, çeyrek sayfa 250 TL. — Kitapçılara ve Bayilere GENEL DAĞITIM : DİRENİŞ, Ege : Orhan Özşişman — Dizgi ve Baskı : Murat Matbaacılık Koll. Şti. Tel : 27 45 71 — **YAZIŞMA VE HAVALE ADRESİ: Ali Eralp, P.K. 1043 Sirkeci — İstanbul** — Posta Çeki Hesap No: 99309

YAŞASIN 15-16 HAZİRAN'LAR!...

Bundan altı yıl önce İstanbul ve Kocaeli caddeleri yüzbinlerce işçinin bağımsızlık ve demokrasi türküleriyle inliyordu. Tarihe «Büyük İşçi Direnişi» diye geçen şanlı 15-16 Haziran olayları, işçi sınıfının neler yapabileceğini ve gücünü dosta-düşmana bir kez daha gösterdi.

Yüzbinler, 274-275 sayılı sendikalar kanununda yapılmak istenen değişiklikleri protesto etmek amacıyla direnişe geçmişlerdi. Sungurlar, Rabak, Tekfen, Singer, Otosan, Demir Döküm, Derbey, ECA, Talisman, Arçelik işçileri aynı anda şartelleri indirdiler. Üretim durmuştu. 15 Haziran sabahı İstanbul, İzmit ve Gebze'de yüzbini aşan işçi, 113 iş yerinde birden işi bırakarak «Büyük İşçi Direnişi»ni başlattı. İlk olarak, Kartal-Gebze bölgesindeki sanayi işçileri, Ankara Asfaltı üzerinde yürüyüşe geçerek tren ve kara yollarını kesti. Daha sonra direniş Topkapı bölgesine, Sur dışına, Haliç çevresine, Eyüp'e, Kâğıthaneye, Levent'e sıçrayarak hızla yayıldı. İşçiler işgale ve greve ve dalgalar halinde yürümeye başladılar.

Düş değil bu hayal değil he hey be
Yetmiş bin dev işçim kalktı yürüdü
Kokuşmuş düzene sahip çıkanın
Alnının çatına aktı yürüdü

Nasırlı elinde gürz gibi kini
Güneş tepesinde kızıl bir sini
Sağır beyinlere ayak sesini
Paslı çivi gibi çaktı yürüdü

Güneş, Ankara Asfaltında da kızıl bir sini gibiydi. «Taksim'de buluşalım» parolasına uyan Gebze'li kadın işçiler, «erkekler yürür de biz durur muyuz» diye birleşerek Ankara Asfaltından Kadıköy'e doğru yola çıkmışlardı.

Zamanın Amerikancı iktidarı korku ve panik içerisindeydi. Polis korku ve panik içerisideydi; sağa sola, işçilerin göğüslerine kurşun yağdırıyordu. İstanbul sokakları kana boyanmıştı. Elleri böğründe, elleri göğsünde yaralı işçiler yüzlerceydi. 16 Haziran akşamı, sadece Numune Hastanesine götürülen işçilerin sayısı 150'yi buluyordu. 12 Yaşındaki Küçük Salih de yaralılar arasındaydı. Az ötede bir işçi göğsünden yaralanmış, yerde cançekişiyordu. İşçilerin Dedesi Rüştü Dede, İşçinin hakkı için yollara düşmüştü, «VERİLEN HAK GERİ ALINMAZ» diyordu.

Silâhsız işçiler her yerde polis ve tank barikatlarını yardılar. Polisler korku ve paniğe kapılmış, kaçışıyorlardı. Trikotaj, İlâç Sanayi, Gıda ve

Kadın işçiler tankların üzerinden aşıyor.

Konserve Fabrikalarında çalışan kadın işçiler, erkek işçilerle birlikte polis barikatlarını yararak ve tankların üzerinden aşarak yollarına devam ediyorlardı.

Kadın-erkek, genç-yaşlı bir sel gibi akıyordu.

Çatışmalarda Abdurrahman Bozkurt, Yaşar Yıldırım ve Mustafa Baylan şehit düştü.

Yüreğinde yara etinde bere
Faşizm döşenmişti bastığı yere
Hesabını sonra sormak üzere
İçinden üç ölü döktü yürüdü

15-16 Haziran'da «içinden üç ölü dökerek yürüyen» işçi sınıfı, daha sonra da sıkıyönetimin süngüleriyle karşılaştı. Bir çok işçi önderi ve sendikacı hapsedildi, işkence gördü.

Revizyonistler bugün olduğu gibi o günlerde de «teslimiyeti» bayrak edindiler kendilerine. Yığınların sıkıyönetime ve zulme karşı düzenledikleri ve düzenleyecekleri direnişleri kırma görevini üstlendiler. Yığınları pasifizme sürüklediler.

15-16 Haziran'ın tecrübeleri göstermiştir ki, revizyonizmin hain yüzünü teşhir etmek, devrimcilerin ihmal etmemeleri gereken görevler arasındadır. Bu yapılmadan devrimin yolu açılamaz, bu yapılmadan yığınların kurtuluşu gerçekleşemez.

Yine 15-16 Haziran tecrübeleri göstermiştir ki, devrime giden yol ancak geniş halk yığınlarını seferber etmekten geçer. O halde geniş kitlelerle birleşelim; yığınlardan kopuk bireysel hareketleri anında teşhir ve mahkûm edelim.

Proletarya partisinin inşası için üzerimize düşen görevleri yılmadan yerine getirelim.

YAŞASIN 15-16 HAZİRAN'LARI
KAHROLSUN FAŞİZM!

DİRENİŞ

Tarih, Geçmişin Herşeyini İnkar Eden Dönekleri Asla Affetmeyecektir!

Anti-faşist, anti-emperyalist yurtsever devrimci cephe; devrimin kilometre taşlarını dizerken yakın tarihin 1972 yılını özellikle unutmayacak; bir taraftan devrimci kin, bir taraftan devrimci gurur duyacak ilelebet. Çünkü 972 azgınlaşan sömürücü sınıflar diktatörlüğünün tüm kurumlarını halk düşmanı birer silâh olarak yurtseverlere yöneittiği; halkın yiğit evlâtları DENİZ'lerin, İBRAHİM'lerin, ULAŞ'ların, MAHİR'lerin katledildiği yıldır.

Devrimci kin duyulacak ilelebet. Çünkü 972 faşist terörün iştahını kanla kabarttığı, milli zulmün alabildiğine at koşturduğu; hepsinden iğrenci de, burjuva basınında emperyalizmden icazetli sahte sol ağızların türediği ve komünar ruhtan yoksun, devrimin fırtınalı günlerine tahammül edemeyen, özür dileyen devrim döneklerinin yoğunlaştığı yıldır.

Devrimci gurur duyulacak ilelebet. Çünkü bu dönem DENİZ'lerin, İBRAHİM'lerin, ULAŞ'ların, MAHİR'lerin, halkın kurtuluşu uğruna can verme anı geldiğini «tereddüt etmemeyi» kitlelere öğrettikleri dönemdir.

Bu dönem, İBRAHİM'lerin, en zor şartlar altında dahi «DİMİTROF TAVRI»nın canlandırılabileceğini; faşizme karşı verilecek kavgada teslimiyetin, kararsızlığın, boyun eğmenin yeri olmadığı gerçeğini devrim için dövüşmek isteyen herkese kavrattığı bir dönemdir.

Bu dönem, burjuva milliyetçiliğinden kaynaklanan burjuva devlet tahlillerinin, Kruşçef-Brejnev revizyonizminin geri kalmış ülke halklarına tavsiye ettiği devrim düşmanı «askerî darbecilik» yollarının ateşten pratik içinde eridiği, çöktüğü dönemdir.

Bu dönem, işçi sınıfı devrimcilerinin hatalarını cesaretle aramaya başladıkları; devrimci müoadelede inancın, cesaretin, kararlılığın, boyuneğmezliğin yanısıra devrimci teorinin de rehber olması gerekliliğini ciddiyetle kavramaya başladıkları dönemdir.

Bu dönem, materyalist tarih anlayışının idealist tarih anlayışının yerini almaya başladığı dönemdir. Yani sınıflar kavgasında ferdin yeri nedir, kitlelerin yeri nedir; bir fert en çok ne yapabilir, kitlelerin gücü nedir vb. sorulara devrimci cevaplar ve tavırlar aranmaya başlandığı dönemdir.

Bu dönemin bize bıraktığı zengin tecrübelerden sonuna kadar yararlanmasını bilmeliyiz. Bu, Marksizm-Leninizme layık olmak isteyen her devrimcinin önde gelen bir görevidir. Geçmiş olguları, hatalı ve doğru yanlarıyla kavramak geleceğe ışık tutacaktır.

Hemen belirtelim ki, materyalist felsefe devrimcilerin en büyük dostudur. Felsefî bilgiler entellektüel gevezelikler yapmak için öğrenilmez. Devrim için dövüşmek isteyenler meselelere bir de felsefî açıdan bakmak ve materyalist felsefe anlayışını davranışlarına kılavuz edinmek zorundadırlar. Her dönemeçte, her yolun başında ve hayatın her alanında atacağımız ilk adım bu olmalıdır.

Çünkü burjuva ideologları, devrim cephesini karışıklığa sürüklemek, çıkmaza sokmak, halk düşmanı iktidarlarını devam ettirebilmek için, sınıflar savaşının verildiği arenaya durmadan -afyon gibi- uyutucu, saptırıcı nazariyeler ileri sürerler. Bunların başlıcaları; sübjektivist (çoban-sürü) görüş ile, fatalizm, yani «tarihî kadercilik»tir. Her iki görüş de devrimci hareket için son derece tehlikeli görüşlerdir ve devrimciler bu saptırıcı nazariyeler karşısında her zaman uyanık bulunmak zorundadırlar.

Sübjektivist (çoban-sürü) görüşüne göre halk kitleleri pasif, güdülmeye mahkûm, yabancı bir iradeye mutlâka boyun eğmesi gereken kaba kalabalıktır, her şeyi yapan bir kaç seçkindir. Tarihi yaratan **kahramanlardır,** halk yığınlarının toplumun yaşantısında ve gelişmesinde rolü önemsizdir. Yine fatalizme (tarihî kadercilik) göre de insanlar hiç bir şekilde olayların akışı üzerinde etkili olamazlar. Toplumun hayatı ve gelişmesi bir «ilâhî takdir» sonucu olabilir ancak. Halk kitlelerinin toplum hayatında hiç bir değeri yoktur.

Her iki nazariye de yığınları «sürü» yerine koyan görüşten kaynaklanmaktadır ve hedefleri birdir: Kitleleri pasifizme itmek, faşist boyunduruğa zemin yaratmak, çoğunluğu azınlığa bağlamak.

Materyalist tarih anlayışı bu görüşleri lânetler. Bu saptırıcı fikirlerin karşısına **tarihi kitleler yaratır** teziyle çıkar. «Sosyal gelişmenin kesin itici gücü kitlelerdir. Sosyal devrimlerin yaratıcısı siyasi hayatta aktif olarak yer alan kitlelerdir» der.

Kitlelerin üretim faaliyeti toplumun yaşama ve gelişmesinin kesin şartıdır. Engles'e göre «...**toplumun üst tabakaları, üretken olmayan tabakaları, ne kadar değişirse değişsin, bir üretkenler sınıfı olmadan toplum mevcut olamaz. Onun için her hal ve şartta, üreticiler sınıfının varlığından vazgeçilemez; hatta bir gün gelip bu sınıf artık bir sınıf olmaktan çıktığı, bütün toplumu kapladığı zaman bile...**» (Engels, 6 Ağustos 1881)

Tarihte kesin rolün kitlelere ait olduğu tezi emekçi yığınlarının bilincini uyandırır; sınıf mücadelesinde onlara coşku verir, güven verir. Ayrıca bu devrimci tez, emekçilere toplumun geleceği konu-

sunda derin bir sorumluluk duygusu aşılar. Her hangi bir ilâhi kurtarıcı! beklemenin yersizliğini, kendi kaderlerine kendilerinin hükmetmesi gerektiğini; kölelik düzenine son verecek tek gücün ,tek kahramanın bizzat emekçilerden başkası olamayacağını onlara gösterir.

Burada karşımıza şöyle bir soru çıkmaktadır: «Peki bu akış ve mücadele içerisinde tek tek fertlerin rolü nedir, yoksa fatalistlerin iddia ettiği gibi 'hiç mi yok'tur?» Materyalist tarih anlayışı bu görüşü de lânetler.

Üstün yetenekli, ileri görüşlü seçkin kişiler olayların ve hareketlerin yaratıcısı değildirler elbette. Fakat sosyal sınıfların **yöneticisidirler.** Onların varlığı ve çalışmaları objektif bir ihtiyaçtır. Onlar güçlerini, dayandıkları sosyal grupların desteğinden alırlar. Ve ancak kısmî yönler, neticeler üzerinde etkili olabilirler, genel üzerinde değil. Sınıf mücadelelerinin tarihi, kişilerin, ne kadar cesur ne kadar sınırsız iktidara sahip olurlarsa olsunlar; gelişim kanunlarını keyfince değiştiremiyeceğini parlak bir şekilde doğrulamaktadır. Engels bu konudaki düşüncelerini belirtirken, **«şu halde şayet tarihte insan aksiyonlarının gerisinde bilinçli veya bilinçsiz olarak ve doğrusunu söylemek gerekirse, çok defa bilinçsiz olarak bulunan ve fiiliyatta tarihin itici gücünü ortaya çıkaran kuvvetler araştırılacaksa, bunlar fertleri -ne kadar üstün vasıfta olursa olsunlar- harekete geçiren sebepler değil, ancak büyük kitleleri, tümüyle milletleri ve milletin içinde de tümüyle sınıfları harekete geçiren sebepler olabilir»** der. (Engels, Ludwig Feuerbach ve Klâsik Alman Felsefesinin Sonu)

Sübjektivistlerin yanılgısı ise; sosyal gelişmenin zorunluluğu ile seçkin kişilerin çalışmaları arasındaki ilişki problemini çözememelerinde yatmaktadır. Bunlara göre seçkin insanların büyüklüğü, kendi iradelerini «herkese rağmen, herkese karşı» gerçekleştirebilecek güçte olmalarındadır.

Bu görüş, yani kişilerin **putlaştırılması,** kökleri feodal ideolojiye veya burjuva bireyciliğine uzanan bir ideoloji olup metaryalist tarih anlayışına ters düşer.

Gerçek önder odur ki **gelişim kanunlarının** çizdiği alan içinde çalışmalarını ve mücadelelerini sürdürür. Alanın sınırlarını zorlar. Ama atlamaz. Çünkü tarihin gelişim kanunlarını hesaba katmayan bir devrimci artık kitlelerin **öncüsü** olmaktan çıkmış, **kendi kendine bir** devrimci haline gelmiştir.

İşte bu dönem, işçi sınıfı devrimcilerine «ÖNDER-KİTLE» ilişkisinde doğru görüşlere kavuşmalarını sağladı ve atılgan unsurların pratiği bir kez daha doğruladı ki, **«Öncüyle hasmı yenmek mümkün değildir. Bütün sınıflar, büyük yığınlar öncüyü doğrudan doğruya destekleme durumuna gelmedikçe ya da öncüye karşı hayırhah bir tarafsızlık tutumunu benimseyerek karşı tarafı desteklemeleri ihtimali kesin olarak ortadan kalkmadıkça öncüyü kesin savaşa sürmek sadece ahmaklıkla kalmaz, bir cinayet olur. Yığınların kendi öz siyasi tecrübeleri gereklidir.»** (Lenin, Sol Komünizm Bir Çocukluk Hastalığı)

Ve yine bu dönem, işçi sınıfı devrimcilerine «doğru politik örgütlenme»ye itici zengin tecrübeler yarattı. **«Bizim başlıca ve temel görevimiz işçi sınıfının politik örgütlenmesini ve politik gelişimini kolaylaştırmaktır. Bu görevi arka plâna itenler mücadelenin her türlü özel metotlarını ve diğer bütün görevlerini buna tâbi kılmayı reddedenler yanlış bir yol izlemekte ve harekete ciddi zararlar vermektedirler.»** (Lenin, Kitle İçinde Parti Çalışması)

Ve yine bu dönem, işçi sınıfı devrimcilerine «sekter devrimciler» olma yerine öğrenen, öğreten ve kitle pratiği ile kucaklaşan gerçek devrimciler olma gerekliliğini öğretti. **«Evet hareketimiz henüz pek yenidir, çocukluk dönemindedir. Ve daha çabuk büyüyebilmesi için kendiliğinden gelmeliğe boyun eğerek onun büyümesini geciktirenlere hoşgörü göstermemelidir. Mücadelenin bütün kesin aşamalarından çoktan geçmiş eski militan pozlarını takınmak kadar gülünç ve zararlı bir şey olamaz.»** (Lenin, Ne Yapmalı)

Ve yine bu dönem, işçi sınıfı devrimcilerine «kendiliğinden gelmeci zihniyet ve tavrın» Leninist bir yol olmadığını öğretti. **«Ekonomistlerle teröristler kendiliğinden gelmeliğin ayrı ayrı kutupları önünde eğilmektedirler. Ekonomistler «salt işçi hareketi» önünde boyun eğmekte, teröristler ise devrimci mücadele ile işçi sınıfı hareketini birbirini tamamlayan bir bütün içinde birleştirme yeteneğinden yoksun olan yada fırsatını bulamayan aydınların tutkulu öfkesinin kendiliğinden gelmeliği önünde boyun eğmektedirler. İnançlarını yitirmiş olanların, yada bunun mümkün olduğuna hiç bir zaman inanmamış olanların öfkeleri ve devrimci enerjileri için terör dışında bir çıkış yolu bulmaları gerçekten zordur.»** (Lenin, Ne Yapmalı)

Ve yine bu dönem, işçi sınıfı devrimcilerine «devrimin milyonlarca yığının davası» olduğu gerçeğini öğretti. **«Milyonlarca ve milyonlarca bilinçli yığının devrimci hareketleri olmazsa, yığın kahramanlığının büyük yükselişi, -Marks'ın Komün dönemindeki Paris'li işçiler hakkında ifade ettiği gibi, göğe hücuma kalkan- hazırlık ve yeteneği olmazsa, saltçılık yokedilemez.»** (Lenin, Sosyal Demokrasinin Rus Devriminde Toprak proğramı, Bütün Eserleri)

Ve yine bu dönem, işçi sınıfı devrimcilerine «her çeşitten oportünizme» karşı mücadelenin ihmal edilemez bir gerçeklik olduğunu kavrattı. Gelişme

ile devrim, reform ile nitelik değişimi, demokrasi ve bağımsızlık için mücadele ile sosyalizm için mücadele, günlük bazı amaçlar için mücadele ile temel amaç için mücadele arasındaki farkların iyi kavranması gerekliliğini ve bu farkların ihmal edilemeyeceğini vurguladı. Devrim sürecinin bu iki görünüşü arasındaki bağıntının doğru açıklanmasında Marksist-Leninistler kendilerini reformistler, modern revizyonistler ve sol sekterlerden ayırmalıdırlar. Çünkü onlar (reformistler, revizyonistler ve sol sekter) devrim süresince yukarıdaki meselelere tek yanlı bilgi teorisiyle yaklaşmaktadırlar. Lenin'in deyişiyle onlar, **«Bu gelişmeden giderek oradan buradan aldıkları 'dersler' ile tek yanlı bir teoriyi, tek yanlı bir taktik sistemi göklere çıkarırlar ve sürekli abartırlar. Fakat gerçek yaşamın kendisi, gerçek tarih tıpkı doğanın ve hayatın gelişimi gibi, yavaş yavaş evrimi ve çabuk sıçramaları, sürekliliğin bölünmesi eğilimlerini birlikte kapsar.»** (Lenin, Bütün Eserleri, Cilt 16)

Bu dönem, işçi sınıfı devrimcilerine Lenin'in şu sözlerinin geçerliliğini bir kez daha hatırlattı:
«Emperyalizme karşı savaş, eğer ayrılmaz bir biçimde, oportünizme karşı savaşla birleştirilmemişmişse, bir düzmece ve yalan olmaktan öteye gidemez.» (Lenin, Seçme Eserler, Moskova, Cilt 1, Bölüm 2, s. 566)

Oportünizmin ideolojik kaynağı, ister sağ ister sol biçimde görünsün, o, politikayı devrimci hareket içinde «kendiliğindenciliğin» üzerine kurar. Sağ oportünistlerde olduğu gibi ya kitlelerin kendiliğinden hareketleri esas alınır, ya da sol sekterlerde olduğu gibi öncünün devrimci istem ve eylem gücü.

Geçmişin devrimci mirasına layık olmak, saygı duymak, yalnız olumlu yanlarını görüp, olumsuz yanlarını görmemekle olmaz. Devrimci mirasa gerçek bağlılık geçmişteki hataları da görmekle ve geleceğin pratiğinde bu hatalardan ders almakla mümkündür. Geçmişin geleceğini devam ettirebilmek ancak bu şekilde gerçekleşir. Geçmişe en büyük saygısızlık açık ve dürüst olmamak, cereyanlara göğüs gerememek ve geçmişin devrimci ruhunu körelterek pratikten kopuk dalkavuklar yapmaktır. 972'lerin komünar ruhuyla faşist saldırganlara karşı renen devrim savaşçılarına asıl saygı onların takip edilmesini istedikleri devrim yolunu devrime en uygun şekilde, öğretiye en sadık şekilde takip etmekle gerçekleşir. Ve bu şanlı mücadelede devrimcilerin gözden kaçırmamaları gereken, devamlı mücadele etmeleri gereken diğer bir kesim de; geçmişin devrimci mücadelesini inkâr eden, her şeyin kendileriyle başladığı aptallığı içinde bulunan ve utanmadan burjuva yargı organlarında döneklik eden hainleri bağırlarına basan; «Demirel'i yurtsever ilân edenleri» kahraman gibi gösteren, geçmişe çamur sıçratan revizyonistlerdir.

Gerek sağ-sosyal demokratların, gerek her türden revizyonistlerin ve gerekse klik bağnazlığı içinde işlerine gelmeyen herkesi «hain» ilân eden doğmatik ve sekterlerin, halkın kurtuluşu için ölenlere söz söylemeye ve hele göz boyamak için onların şanlı adlarına sahip çıkmaya hiç hakları yoktur. Biraz samimi olun baylar!

Tüm halk düşmanları bile ki; İbrahim'lerin en ağır işkenceler altında gösterdiği «Dimitrof tavrı», Deniz'lerin emperyalizme boyun eğmez yiğitlikleri, Ulaş ve Mahir'lerin komünar savaşçı ruhları daima işçi sınıfı devrimcilerine rehber olacaktır.

OKURLARIMIZA DUYURU

Faşistlerin ve sosyal-faşistlerin engellemeleri ve Anadolu kitapçılarına yöneltilen baskılar yüzünden dergimizin dağıtımı iyi yapılamamaktadır. Ayrıca «yaz döneminin de başlaması» yayın hayatına durgunluk getirmiştir. Bu nedenle:

— Abone olalım, abone bulalım,

— Dergimizin bulunduğumuz çevrede toplu satışını yapalım.

— Dergimize önerilerimizi, eleştirilerimizi, görüşlerimizi bildirelim.

— Yurtsever basının özgürlüğü için yılmadan mücadele edelim.

YAŞASIN MARKSİZM-LENİNİZMİN YÜCE İDEOLOJİSİ!

KAHROLSUN FAŞİZM!

DİRENİŞ

ÇİN HALK CUMHURİYETİ'NİN DIŞ SİYASETİ ÜZERİNE

Son zamanlarda devrimcilerin karşısına bir çok sorular çıkmaktadır: Devrimci ve proleter bir hükümet olan Çin Halk Cumhuriyeti neden gerici ülkelerle diplomatik ilişkiler kurmaktadır? Neden kapitalist ya da gerici ülkelerin liderleri ile temas etmektedir? v.b..

İnsan kendisi için karışıklık yaratan her hangi bir meseleyi bir problem olarak ele almalı, araştırma ve inceleme metodu ile, bunun üzerinde düşünerek ve muhakeme yürüterek bu meseleyi çözmeye çalışmalıdır. Her insanın bu problemler üzerinde bağımsız olarak düşünme hakkı vardır ve bağımsız olarak düşünmelidir; körü körüne şu ya da bu bakış açısını kabul edip arkasından gitmemelidir. Çin Halk Cumhuriyeti'nin dış siyasetine ilişkin olarak ortaya çıkan bu karışıklık ancak yukarda belirtilen metod ile çözümlenebilir. Problemler tahlil edilmeli, açılmalı, ondan sonra çözülmelidir. Bu kısa yazının, sözü edilen bu problemi çözmede faydalı olacağını düşündük.

Bugünkü baş çelişki, ABD emperyalizmi ve sosyal emperyalizm ile Asya, Afrika ve Lâtin Amerika halkları arasındaki çelişkidir. Bu durumda, Sovyet sosyal emperyalizmine ve ABD emperyalizmine karşı saptanacak doğru uluslararası stratejiye göre, değişik mücadele çevrelerindeki ve değişik uluslararası çelişkilerdeki birleştirilebilecek bütün kuvvetleri birleştirmeli, en geniş birleşik cepheyi meydana getirmeli ve böylece düşman tecrit edilebileceği kadar tecrit edilmelidir. Çin Halk Cumhuriyeti'nin dış siyaseti ve bu siyasetin bir parçası olan «barış içinde bir arada yaşama» ilkesi, bu stratejinin uygulanması ile tamamiyle uyuşmaktadır.

Uluslararası bir birleşik cephenin kurulması hangi ilkelere dayanır? Bu **öncelikle,** sosyalist ülkeler ve uluslararası devrimci hareketin köklü birliğine; kapitalist ülkelerdeki devrimci mücadelelerin ve Asya, Afrika, Lâtin Amerika halklarının mücadelelerinin sonuna kadar desteklenmesine dayanır. Çin Halk Cumhuriyeti, bu kuvvetlerin büyümesine ve birleşmesine kesinlikle yardım etmektedir; ve Çin Halk Cumhuriyeti'nin proletaryasının esas amacı da uluslararası Marksist-Leninist ve devrimci kuvvetlerin gelişmesidir. **İkinci olarak,** milli burjuvazinin kurduğu geçici milliyetçi hükümetlere sahip olan geri kalmış ülkeler de desteklenmeli ve uluslararası antiemperyalist birleşik cephenin tarafına çekilmelidir. **Üçüncü olarak,** normal kapitalist ülkeler ile emperyalist ülkeler arasındaki ve «tarafsız» hükümetler ile emperyalistlerin uşağı olan hükümetler arasındaki farklar kavranmalıdır ki baş düşman mümkün olduğu kadar fazla tecrit edilsin ve muhtemel müttefiklerinden ayrılsın. **Dördüncü olarak,** çeşitli emperyalist ülkeler arasındaki farkları ve emperyalistler tarafından işbaşına getirilen çeşitli hükümetler arasındaki farkları kavramalı ve ABD emperyalizmi ile derin çelişkileri olan ve ABD emperyalizminin önderliğini reddeden emperyalist ülkelerin çelişkilerinden sonuna kadar yararlanmalıyız. **Beşinci olarak,** ABD emperyalizmi tarafından işbaşına getirilen çeşitli hükümetler arasındaki en ufak farkları bile kavramalı ve onların ekonomik ve politik alandaki zayıflıklarını anlayarak bütün bunlardan sonuna kadar yararlanmalıyız.

Çin Halk Cumhuriyeti'nin dış siyaseti, varolan çeşitli emperyalist güçler arasındaki bu farklara dayanmakta ve yukarıda sözü geçen birleşik cephenin kurulmasına hizmet etmektedir. Bu farkları kavramadığımız taktirde, uluslararası birleşik cephenin kuruluşundaki gelişmeler için gerekli olan siyasetleri ve taktikleri hiç bir zaman bulamayız. Siyasetlerimizi tayin ederken, arzulara ve kişisel hislere dayanamayız; bunun yerine çeşitli toplumlardaki objektif durum olan sınıfların gruplaşmalarını, bu grupların mensubu oldukları toplumların gelişme seviyelerine ilişkin kendi gelişmelerini; bu gruplar arasındaki ilişkileri ve her grubun içindeki güçleri; değişik toplumlar arasındaki ilişkileri ve bunların bütün dünyanın durumuyla olan ilişkilerini dikkatli bir şekilde araştırmalı ve incelemeliyiz. Dikkatli araştırma ve incelemelere dayanarak her ayrı durumda doğru proleter siyaset ve taktikleri bulabiliriz. Lenin şöyle der: «Ancak bir toplumdaki eksiksiz olarak **bütün** sınıfların karşılıklı ilişkilerinin toplamını objektif olarak ele almamız ve dolayısıyle o toplumun objektif gelişme seviyesini ve de o toplumun diğer toplumlarla olan karşılıklı ilişkilerini objektif olarak incelememiz devrimci sınıfın doğru taktiklerini bulmamıza bir temel teşkil edebilir» Karl Marks, s. 40-41, Pekin 1970) Bu, hareketin büyüme ve gelişme sürecindeki her ayrı aşamada doğru proleter siyaset ve taktikleri koymanın tek yoludur. Doğru siyaset ancak çelişkilerin, bu çelişkilerin her ayrı aşamadaki gelişmelerinin ve birbirleriyle olan ilişkilerinin dikkatle incelenmesi sonunda bulunabilir. Doğru siyasetler var olan **bütün** sınıf güçlerinin arasındaki **farkların** araştırılmasına ve bilinmesine dayanarak elde edilebilir. Öncelikle halk ve halka karşı olan güçler arasındaki fark kavranmalı ve buna dayanarak değişik güçlere göre değişik siyasetler konulmalıdır. İkinci olarak, halka karşı olan güçlerin, yani düşman saflarının içindeki baş düşman ile ikinci derecedeki düşmanlar arasındaki farklar kavranmalı ve aralarındaki mevcut çelişkiler baş düşmana karşı olan birleşik cephenin

en geniş bir durum alması amacıyla kullanılmalıdır. Üçüncü olarak, baş düşmanın kendi saflarındaki çelişkilerden ve onun iflâh olmaz müttefikleri ve destekçileri içindeki çelişkilerden de yararlanılmalıdır.

Düşman saflarındaki çelişkilerden ve hatta baş düşmanı oluşturan çeşitli güruhlardan ve onun destekçileri içindeki çelişkilerden yararlanmak hiç bir zaman ilkesiz bir hareket değildir. Tersine, biz her zaman düşman güçlerini birbirlerinden daha fazla ayırma yolunda çaba göstermeliyiz. **Ne kadar güçlü olursa olsun, düşman safları hiç bir zaman çelişkisiz ve yekvücut değildir.** Emperyalizm ve sosyal emperyalizm arasındaki, çeşitli emperyalistler arasındaki, çeşitli monopol grupları arasındaki ve emperyalistlerin çeşitli ekonomik ve siyasi kanatları arasındaki çelişkiler uluslararası düzeydeki temel çelişkilerden bazılarıdır.

Buna dayanarak proleter siyaseti ve Çin Halk Cumhuriyeti'nin siyasetini şöyle özetleyebiliriz; Bir yandan kararlı bir şekilde ilkelere bağlı kalmak, diğer yandan da bu ilkeleri uygulamaya hizmet edecek olan siyaset ve taktikleri koyarken mümkün olduğu kadar elastikî olmaktır. Başka bir deyişle, **esas ilkelere bağlı kalmak ve bu temele dayanarak ilkelerin somut uygulanmasında benimsenecek olan siyaset ve taktiklerde en yüksek nisbiliği ve elastikiyeti sağlamaktır.** Zıtların birliği olan diyalektiğin bu kuralı kavranmadan hiç bir düşman yenilemez.

Şimdi problemi daha fazla açıklığa kavuşturmak ve onun daha ayrıntılı bir tahlilini yapmak için bir çok devrimcinin aklına gelen şu dört soru üzerinde duralım.

1 — **Bugün dünyada mevcut olan şartlar altında, baş çelişkinin emperyalizm ve sosyal emperyalizm ile Asya, Afrika ve Lâtin Amerika halkları arasında olması, emperyalistlerin daha güçlü bir birlik halinde halklara karşı çıkmalarına yol açar mı?**

Bu soruyu cevaplandırırken, problemin iki yüzüne bakmalıyız. Birincisi, bütün olarak emperyalistler halklarla çelişkiler içindedirler ve halkların devrimci hareketlerini yok etmek isterler. Bu onların ortak hareket etmelerine yol açar. İkincisi, emperyalistler arasında çelişkiler vardır. Halkların devrimci mücadelelerini imha etmek onların isteğidir, ancak bu hareketleri imha etmenin sağladığı imtiyazlardan **kim** faydalanacak ve bu ülkelerde en fazla nüfuza ve baskıya kim sahip olacaktır? İşte bu nokta emperyalistler arasında derin bir rekabetin ortaya çıkmasına yol açmıştır. Meselâ ABD ve sosyal emperyalizm ortak olarak Filistin devrimini, Arap halklarının ve Ortadoğudaki diğer halkların kurtuluş hareketlerini yıkmak için çalışıyorlar. Fakat aynı zamanda ABD emperyalizmi ve sosyal emperyalizm arasında Ortadoğu konusunda derin bir çelişki ve rekabet mevcuttur. Aynı durum Balkanlar ve diğer yerler için de söz konusudur.

Ayrıca, çeşitli halkların devrimci mücadelelerinin büyüyüp gelişmesi sonucu emperyalistler arasındaki çelişkiler keskinleşmiştir. II. inci Dünya savaşından bu yana, uluslararası devrimci hareket ve ezilen halkların verdiği demokratik ve milli mücadeleler muazzam bir yükseliş göstermiş, özellikle Asya, Afrika ve Lâtin Amerika'da, başı ABD emperyalizmince çekilen emperyalist güçler sürekli saldırılara maruz kalmışlardır. ABD emperyalizmi II.inci Dünya savaşından eskiye nazaran daha zengin ve kuvvetli olarak çıkmıştı. Alman, Japon, İtalyan ve hatta İngiliz ve Fransız emperyalizmi ise savaşta zayıfladı. Bu durumda ABD, zayıflamış olan dünya emperyalist sisteminin liderlik görevini yüklendi; dünya kapitalist sistemini Amerikan tekelci kapitalizminin çıkarlarına hizmette sonuna kadar kullandı. Fakat ABD emperyalizminin özellikle Asyada sürdürdüğü savaş ve saldırıların devam etmesi ve genişlemesi, (ki bu onun tabiatının kaçınılmaz bir gereğidir) aldığı yenilgiler ve bu saldırı savaşlarının muazzam masrafları ABD'nin bütün ekonomik ve politik gücünü zayıflattı. ABD'nin ekonomik ve politik itibarının zayıflaması sonucu, emperyalistler arasındaki çelişkiler yoğunlaştı.

Görüldüğü gibi, halkların devrimci mücadeleleri büyüyüp geliştikçe, emperyalistler arasındaki çelişkiler ve dünya kapitalist sisteminin eşit olmayan gelişmesi de şiddetlenir. İşte bu sebepten dolayı, **emperyalistlerin yekvücut halinde çeşitli halkların hareketlerine karşı çıkmalarını önlemek** ve onları zayıflatmak maksadıyla mevcut çelişkilerden faydalanarak emperyalistler arasında gruplaşmalara yol açmak sosyalist hükümetlerin görevidir. **Bu, uluslararası düzeydeki sınıf mücadelesinin özüne dayanan ve çeşitli ülke halklarının devrimci mücadelelerine büyük faydalar sağlayan Lenin'in «barış içinde bir arada yaşama» siyasetinin büyük katkısıdır.** Emperyalist uşaklarının, yani Suudi Arabistan ve Küveyt gibi feodal komprador hükümetlerin de düşman saflarında yer aldıklarını unutmayalım. Çelişkilerin uluslararası ve bölgesel düzeylerde incelenmesi bize sadece ayrı emperyalistlerin uşakları arasında değil, aynı zamanda **bir tek** emperyalist ülkenin uşakları arasında da mücadele, anlaşma ve rekabet olduğunu gösterir. Uluslararası, kıtasal ve bölgesel düzeylerdeki sınıf mücadelelerinden yararlanmak ve en fazla elâstikiyete sahip taktik plânlarla düşman saflarındaki bütün bu çelişkileri uluslararası devrimci mücadelenin **yararı** için kullanmak, Çin Halk Cumhuriyeti'nin proletarya partisinin siyasetidir. Düşman safları içindeki çelişkiler hakkında Mao Zedung şöyle diyor: **«Bu sadece büyük köpekler ile küçük köpekler, ya da halinden memnun köpekler ile aç köpekler** arasında

geçen ilginç bir kavgadır; bu, ne büyük ne de küçük olan bir çatlaktır; bu bir yara gibi hem acı hem de kaşıntı veren bir çelişkidir. Ancak biz düşman saflarındaki bütün bu kavgalardan, çatlaklardan ve çelişkilerden faydalanmalı, onları bugünkü baş düşmana karşı kullanmalıyız.» (Japon Emperyalizmine karşı Mücadele Taktikleri Üzerine)

2 — **Çin Halk Cumhuriyeti'nin bu «barış içinde bir arada yaşama» siyaseti ve kurduğu diplomatik ilişkiler ABD emperyalizmini ve onun uşaklarını da kapsayabilir mi?**

Çin Halk Cumhuriyeti'nin ABD emperyalizminin uşaklığını yapan hükümetlerle kurduğu diplomatik, ticarî ve diğer ilişkiler tartışılmalıdır.

Kaçınılmaz olarak emperyalistler ve onların uşakları özel ekonomik ve politik sebeplerden dolayı, kitlelerin mücadelelerinin artan baskısından dolayı ve saflarındaki rekabetin kesinleşmesinden dolayı bazı zamanlar zayıf olacaklardır. Bu durum ABD emperyalizmi için de geçerlidir. Proletarya partisinin bu durumda uygulayacağı siyasi taktik ise düşmanın bu zayıflığından sonuna kadar yararlanmaktır. Dünyadaki emperyalistlerin ve gericilerin sübjektif arzuları, her zaman için dünya halklarını sonuna kadar sömürmek ve halkların devrimlerine karşı savaş ve saldırı siyasetlerini sürdürmektir. Bu, bütün emperyalistlerin ve insanın insan tarafından sömürülmesine dayanan her sistemin tabiatından doğan kaçınılmaz bir sonuçtur. Fakat aynı zamanda, emperyalistler ve gericiler bu arzu ve isteklerini gerçekleştirmeye uğraşırlarken bir çok zorluklarla karşı karşıya gelirler. Başka bir deyişle, emperyalistler ve gericiler **mutlâk olarak** devrimleri yoketmek ve halkları sömürmek isterler, ancak bunun **pratikteki** uygulamasında bazı sınırlamalarla karşı karşıya kalırlar. Bu zıtların birliğidir. Mao Zedung şöyle diyor: **«Kendi diktatörlüğünü güçlendirmek ve Komünist Partiyi yok etmek, Çan Kay-Şek'in subjektif arzusudur, ancak yolunda sayısız engeller mevcuttur.»** (Çunking Müzakereleri Üzerine, Ekim 1945)

Bu ilkeye göre başta ABD emperyalizmi olmak üzere bütün emperyalistler ve gericiler (bir takım özel şartlar ve değişik derecelerdeki objektif sınırlamalar sonucu) **karşı-devrimci taktiklerini, iki yönlü karşı-devrimci taktiklere dönüştürürler. Düşman taktiklerini değiştirince, proletarya partisi de şartlardan zamanında faydalanmasını bilmeli ve devrimci taktiklerini iki yönlü devrimci taktiklere dönüştürmelidir. Düşmanın iki yönlü taktikleriyle çürütülmelidir. Düşmanı yok etmede esas mücadele biçimi silâhlı mücadele olduğu halde (ki düşmanın da esas mücadele aracı karşı-devrimci şiddettir) başka mücadele şekilleri de kullanılmalıdır.** Düşman karşı-devrimci ideolojik mücadele ya da karşı-devrimci propaganda yaptığı zaman, onlara devrimci propaganda ile mukabele edilmeli, **ancak bu** arada silâhlı mücadele de sürdürülmelidir. Diplomatik alanda mücadele de bir çeşit mücadele şeklidir. Karşı-devrimci diplomatik harekâtlara, devrimci diplomatik harekâtlarla mukabele edilmelidir ki düşman diplomatik alanda da zor durumda kalsın.

Bu yüzden, (Çin'in koyduğu özel şartlar altında) ABD ile ve ABD emperyalizminin uşaklığını yapan hükümetlerle diplomatik ilişkiler kurması hiç bir zaman için mücadelenin bittiği anlamına gelmez; **bu mücadelenin başka araçlarla ve başka şekillerle ortaya çıkmasıdır. Diplomatik mücadeleler, diplomatik ilişkiler, müzakereler ve anlaşmalar mücadelenin başka şekillerle ve başka araçlarla yürütülen birer parçasıdır. Meselenin özü budur.** Ancak bazı kişiler bu problemin özünü kavrayamadıklarından, meselâ Vietnam savaşı barış görüşmeleri Paris'te başladığı zaman, bunu Vietnam'lı yoldaşların ABD saflarına geçmeleri şeklinde yorumladılar. Halbuki barış görüşmeleri Vietnam halkı ile ABD emperyalizmi arasındaki mücadelenin **başka bir alanda, başka bir şekilde ve başka yollardan sürdürülmesiydi.** Bu mücadele şekli, esas mücadele biçimi olan Vietnam halkının silâhlı mücadelesinin hizmetindeydi. Çin'in durumu da bunun aynıdır: Çin Halk Cumhuriyeti, (Sovyetler Birliğinin aksine) kararlı bir şekilde halkların emperyalizme karşı silâhlı mücadelesini desteklerken ve silâhlı mücadele yolunu esas mücadele kabul edip bu fikrin propagandasını yaparken, aynı zamanda zaten çökmekte olan ABD diplomasisini de diplomatik alanda yerle bir etmek için çalışmaktadır. Bu da ilkelere sıkıca bağlı kalmakla beraber, taktiklerde mümkün olan en fazla esnekliği uygulamanın somut bir örneğidir.

3 — **Sosyalist hükümetlerin ve proletarya partilerinin bazen bir takım problemlerde uzlaşmaya gitmeleri ya da bazı tavizler vermeleri doğru mudur?**

Bu konuyu kavramamız, bilhassa sosyalist hükümetlerce yürütülen diplomatik mücadeleleri ve bazı özel şartlar altında bir mücadele şeklinin başka bir mücadele şekline dönüşmesi durumunu anlamamız için gereklidir.

Uzlaşmanın ve taviz vermenin iki yönü vardır. Başka bir deyişle bazı şartlar altında uzlaşma yanlıştır, bazı şartlar altında ise doğrudur. Uzlaşma, barışçı müzakereler sonucu bir takım anlaşmalara varmak, taviz ise bu anlaşmaları gerçekleştirmek maksadıyla karşı tarafa bazı menfaatler sağlamaktır. Şurası açıktır ki bazı meseleler üzerinde anlaşmaya ya da uzlaşmaya varıldığı zaman, karşı tara-

fa bazı tavizler vermek gereklidir, aksi takdirde uzlaşma söz konusu olamaz. Mao Zedung şöyle diyor: «**Müzakereler sırasında Guomintang şüphesiz Kurtarılmış Bölgelerin alanlarını geniş çapta daraltmamızı, Kurtuluş ordusunun kuvvetini azaltmamızı ve para basmaktan vazgeçmemizi isteyecektir. Bize gelince, biz gereken ve halkın esas çıkarlarını zedelemeyen tavizlerde bulunmaya hazırız. Bu tavizleri vermeden, Guamintang'ın İç-savaş plânlarını yıkamaz, siyasi dizginleri elimize alamaz, dünya kamu oyunu ve ülkemizdeki tarafsızları kazanamaz, partimiz için legal bir statü ve barış ortamını elde edemeyiz. Bu tavizlerin de bir sınırı vardır; burada uygulayacağımız ilke, tavizlerin halkın esas çıkarını zedelememesidir.**» (Guomintang İle Barış Görüşmeleri üzerine, Ağustos, 1945) Meselâ Lenin zamanında genç Sovyet hükümeti ile Alman emperyalizmi arasında yapılan Brest Anlaşması, Sovyetlerin geniş toprak kaybıyla sonuçlandı. Fakat o zaman için **en doğru** siyaset bu idi, zira genç Sovyet hükümetinin güçlerini düzenleyip yeni bir mücadeleye hazırlamak için bir 'nefes alma' süresine ihtiyacı vardı. Şayet Sovyetler Birliği bu şekilde hareket etmeseydi, topraklarının bir kısmını geri almak için bütün genç Sovyetleri tehlikeye amış olacaktı. **Gerekli** olan anlaşmalara bazı özel şartlarda varmak amacıyla verilen tavizler konusunda Lenin şöyle der: «Tavizler daima tehlikelidir, zarar verirler ve savaşın bir devamıdırlar. Bu hiç kuşkusuz doğrudur, **fakat** bu savaş bizim için daha faydalıdır.» (Sekizinci Kongrede Rus Komünist Partisine sunulan tavizler konulu rapor, 1920) Uzlaşmak ve taviz vermek **gereklidir**, ancak bunlar özel şartlar altında gerçekleştirilmelidir. Bu özel şartlar da, kendi güçlerimizin, düşmanın güçlerinin, güçlerimiz ve düşmanın güçleri arasındaki ilişkinin, bu iki gücün ayrı ayrı ve beraberce bütün dünyadaki çelişkilerle ve mücadelelerle olan ilişkilerinin dikkatli bir tahlili sonucu tayin edilir. Lenin uzlaşmaya varmak için (barışçı müzakereler yoluyla anlaşmaya varmak için) bir takım meselelerde taviz vermeği, mücadele alanında savaşın başka şekillerle ve başka yollarla devamı olarak görür.

Vietnam problemi üzerine 1945 yılında yapılan Cenevre konferansı da barışçı görüşmelerin ve tavizlerin güzel bir örneğidir. Bu kısaca, Vietnam ve Çin Halk Cumhuriyeti ile Fransız, İngiliz ve Amerikan emperyalistleri arasında bir uzlaşmaydı. Fakat bu uzlaşma doğru bir uzlaşma mıydı? Evet, bu uzlaşma **kesinlikle** doğruydu ve ülkedeki, bölgedeki, dünyadaki durumun dikkatli bir tahliline dayanıyordu. Bu anlaşma Vietnam halkı ve dünya devrimi için **mükemmel** diplomatik bir zafer, emperyalistler ve dünya karşı-devrimi için de bir yenilgiydi. Cenevre Konferansı'nın sonucu Vietnamlı güçlerin Güney'de örgütlenmelerine, Kuzey'de sosyalist devrimi derinleştirmelerine, Güney'i kurtarmak için Kuzey'i sağlam bir üs olarak kullanmalarına ve Vietnam halkının devrimci mücadelesi için dünya kamu oyunun desteğini kazanmalarına yol açmıştır. Bu yüzden, **bazı** konularda ve bazı şartlar altında uzlaşmak proletarya partisi için bir zayıflık değil, bir güç kaynağıdır.

Bugünkü dünya şartları altında, Çin Halk Cumhuriyeti'inin özel meselesi nedir? Bugün için Çin Halk Cumhuriyeti'nin meselesi, çeşitli bölgesel ve uluslararası problemler konusunda ilişkilere girmemek, anlaşmalara katılmamak ya da uzlaşmamak değildir. (İyi düşünemeyen devrimciler, bunun tersine, yani Çin Halk Cumhuriyeti'nin kendisini tecrit etmesi gerektiğine inanırlar) **Esasında Çin'in meselesi uzlaşıp uzlaşmamak değil. Mümkün olan en iyi şartlar altında bir takım anlaşmalara ve uzlaşmalara varmaktır.** İki süper devleti zayıflatacak, tecrit edecek bütün anlaşmalara, uzlaşmalara girmek devrimci bir siyasettir.

II.inci Dünya Savaşından sonra dünya emperyalizminin zayıflaması, bu durum taviz almayı (emperyalistlerden) daha kolaylaştırmıştır. Çin Halk Cumhuriyeti'nin büyüyen gücü, halkların devrimci mücadelelerinin büyüyen gücü, düşman saflarında çelişkilerin keskinleşmesi, uzlaşmalara varmayı daha kolay kılan şartlar bunlardır. Başka bir deyişle, Çin Halk Cumhuriyeti'nin büyüyen ekonomik, siyasi ve askerî gücüne, uluslararası devrimci hareketin ve halkların devrimci mücadelelerinin büyüyüp genişlemesine, emperyalistler arasındaki çelişki ve mücadelelere ve başta ABD emperyalizmi olmak üzere düşman saflarının özlerindeki zayıflığa dayanarak onları **muvakkat, gayri-sabit ve geçici** de olsa bir takım anlaşmalara zorlamaktır. Bu, dünya barışının korunmasına, savaşın önlenmesine ve değişik emperyalist gruplar arasında **anlaşmaları önlemeye** hizmet eder. Bu bir yandan devrimci güçlere ve halkların devrimci savaşlarına bir güç sağlarken, diğer yandan dünya proletaryasının kurtarılmış bölgeleri olan Çin Halk Cumhuriyeti ve diğer sosyalist ülkelerin korunmasını ve kuvvetlenmesini de sağlar. Mao Zedung diyor ki: «**Yeni bir dünya savaşı tehlikesi halen mevcuttur ve bütün ülkelerin halkları hazırlanmalıdırlar. Fakat, bu devirde hakim olan akım devrimdir.**» (20 Mayıs Açıklaması, 1970) Bugün dünyadaki esas akımın devrim olması, gericilerin, emperyalistlerin, faşistlerin karşısında bütün devrimci halkların, sosyalizmin, demokrasinin ve barışın bütün güçlerinin dünya çapında birleşmelerinin sebebidir. **Fakat bu, savaş tehlikesinin yok olup gittiği anlamına gelmez:** Aksine, «yeni bir dünya savaşı tehlikesi halen mevcuttur.» Barışçı siyaset ve diplomatik taktikler yoluyla dünya devrimi **yararına** savaş tehlikesini azaltmak ve dün-

yadaki devrimci güçleri mümkün olduğu kadar desteklemeğe ve onlara yardım etmeğe çalışmak Çin Halk Cumhuriyeti'nin siyasetidir. Dünya emperyalistlerinin ve gericilerinin kabul etmeye zorladıkları bazı şartlar altında uygulanan bu taviz ve uzlaşma siyaseti, emperyalistlerin ve gericilerin omuzlarına yukardan bağlanmış ipler gibidir, aynı zamanda çeşitli ülkelerin devrimci halklarının aşağıdan gelen kuvvetli darbeleriyle vücutları paramparça edilecektir. Bu, Çin'in devrimci siyasetinin iki yüzüdür. Bu siyaseti anlamayan kimseler, uluslararası proleter ve komünist hareketi tarihini, proletaryanın dünya siyasetinin diyalektiğini; sosyalist ülkelerin bazı özel şartlar altında uluslararası örgütlere girmelerini (B.M. gibi) gerekli ve zamanında yapılan uzlaşmaları; bazı özel durumlarda verilen ekonomik, siyasi ve diplomatik tavizleri ve bütün bu hareketlerin dünya devriminin ilerleyip genişlemesiyle ve kurtarılmış alanlar ile devrimin kalelerinin korunup sabitleştirilmesi ile olan ilişkilerini kavrayamamış kimselerdir. Bütün bu söylediklerimiz şu gerçeğe hizmet eder: **«Ya devrim dünya savaşlarını önler, ya da dünya savaşları devrime yol açar.»** Lenin diyor ki: «Komünist hareketi şiddetlenip kuvvetlendikçe, Sovyetlerimizi yıkma çabaları da artmaktadır. Bu yüzden siyasetimiz emperyalist güçler arasındaki çelişkilerden faydalanmaktır ki aralarındaki anlaşmalar önlensin, ya da geçici olarak önlensin.» (aynı yerde)

Bu yüzden görüyoruz ki, Çin proletaryası ile uluslararası burjuvazi ve onun uşakları arasında dünya seviyesinde gerçekleşen tavizler ve uzlaşmalar kaynaklarını bugünkü uluslararası mücadelede bulmakta ve bütün dünya devrimine hizmet etmektedir. Fakat dikkate alınması ve üzerinde tekrar tekrar durulması gereken nokta şudur ki: **Bu tavizler ve uzlaşmalardan, değişik ülke halklarının ve devrimcilerinin de aynı şekilde kendi gerici hükümetlerine taviz vermeleri ve onlarla uzlaşmaları gerektiği anlamı çıkarılmamalıdır.** Çin Halk Cumhuriyeti'nin siyaseti ile Sovyetler Birliğinin siyaseti arasındaki fark işte burada yatar. Mao Zedung diyor ki: **«Bu ülkelerde halklar kendi değişik şartlarına uygun olarak değişik mücadeleler vermeğe devam edeceklerdir.»** (Bugünkü Uluslararası Durum hakkında Bazı Tahminler, 1946)

4 — **Bazı devrimciler arasında beliren son soru şudur: «Çin Halk Cumhuriyeti'nin, sosyalist hükümetinin ve Çin Komünist Partisinin bazı siyasi taktikler üzerinde ya da bazı çelişkilerin tahlilinde yanlışlıklar yapmaları mümkün müdür?**

Bu soru şöyle cevaplandırılmalıdır: Evet, sosyalist bir hükümetin, bir komünist partisinin ve hatta Çin Halk Cumhuriyeti hükümetinin ve Komünist Partisi'nin de bazan hata yapması mümkündür. Bu her insan, her parti ve her hükümet için her zaman doğrudur. Bu kendi başına bir gerçektir. **Fakat esas mesele bu değildir ve önemli de değildir. Esas mesele ve önemli olan:** Çin Halk Cumhuriyeti hükümeti ve Komünist partisi **proleter bir görüş açısına,** doğru çizgiye, doğru proleter fikirlere ve kurallara sahiptir. Mao Zedung, devrim hükümetinde (Yenan'da) bulunan bürokrasi ile Çan Kay Şek tahakkümündeki (Sian'da) bölgelerde bulunan bürokrasi arasındaki esas fark hakkında şöyle diyordu: «İki ayrım vardır; bunlardan herbirinin çizgisini çekmek gerekir. Birincisi, devrim ile karşı-devrim, yani Yenan ve Sian arasındaki ayrımdır ve bazıları bunlar arasına çizgi çekmek gerektiğini anlamıyorlar. Meselâ bürokrasiye karşı mücadele ederlerken, Yenan'da sanki «hiç bir şey doğru değilmiş» gibi konuşuyorlar; bir karşılaştırma yapıp Yenan'daki ve Sian'daki bürokrasiyi ayıramıyorlar. Bu temelinden yanlıştır... Meselelere yaklaşışımızda, devrim ile karşı-devrim, başarılar ile kusurlar arasındaki iki ayrımı yapıp, bunların her birinin çizgisini çekmeyi unutmamalıyız.» (Parti Komitelerinin Çalışma Metotları, 1949 Mart)

Ayrı tabiatlara sahip iki şey arasında ayrım yapıp çizgi çekmeyen kimseler var. Bu kişiler revizyonist Rusya ile Marksist-Leninist Çin'e, burjuvazi ile proletaryaya, başka bir deyişle karşı-devrime ve devrime aynı gözle bakıyorlar ve aynı yaklaşımı kullanıyorlar. Halbuki bu iki ayrı olgu arasında **uzlaşmaz bir çelişki** vardır ve aynı şekilde, **bizim de bu iki karşıt olguya yaklaşış şekilleri arasında da uzlaşmaz bir çelişki olmalıdır.** Bu iki görünüşe ayrı ayrı bakmayan bir kimse sonunda troçkist ve gerici bir tutuma varır, onların dilini kullanır. İşte böylece o kişi, proleter ideolojisi ile onun görüş açısına ve burjuva ideolojisi ile onun görüş açısına aynı şekilde bakar ki, objektif olarak bu, burjuva ideolojisi ile onun görüş açısını kabullenmektir. **«Orta bir çizgi yoktur.»** Bu yüzden bir kimsenin Çin Halk Cumhuriyeti hakkında bir eleştirisi olsa **bile** ve bu eleştirisinin doğruluğunun ispatı edilmiş olduğunu farzetsek, o kişi devrimci Çin Halk Cumhuriyeti ile karşı-devrimci Sovyetler Birliği için aynı yaklaşımı kullanmamalı, onları aynı küfeye koymamalıdır. Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti bir yanlışlık **yapsa** ve bu yanlışlığın ispat edildiğini **farzetsek,** yine de bu yanlışlık karşı-devrimci safların değil, proletaryanın ve devrimci safların yaptıkları bir yanlıştır. Eğer dikkatlice bu ayrımı yapmazsak, eğer her hangi bir devrimci, her hangi bir demokrat, her hangi bir yurtsever, her hangi bir siyasi örgüt, her hangi bir kitle örgütü ve herhangi bir ilerici örgüt bu noktayı anlayamazsa; dost ve düşmanı, devrim ve karşı-devrimi, halk ve halka karşı olanı hiç bir zaman için ayırdedemez, bilerek ya da bilmeyerek yanlış bir tutuma sapar.

Kitlelerle Birleşelim, Proletarya Partisinin İnşası İçin Üzerimize Düşen Görevleri Yılmadan Yerine Getirelim (2)

(Geçen sayıdan devam)

Devrimci hareketin her döneminde, ilerdeki dönemlerinde bile kendiliğinden bir yön olacaktır. Çünkü halk kitlelerinin devrimci mücadelesi proletaryanın ne kadar ideolojik, siyasi, örgütsel önderliği altında olursa olsun, her dönemde mücadeleye yeni yeni kesimler katılacaktır.

Kitle mücadelelerinin merkezî önderlikten yoksun olarak ilerlediği dönemlerde devrimci proletaryanın sloganı «örgütlenelim ve siyaseti kitlelere maledelim» sloganıdır. «Kitlelerin kuyruğuna takılmayalım, kitlelerle **devrimci bir tarzda** birleşelim» sologanıdır. **Partinin siyasetini kitlelerin eylemine** dönüştürmeği bilmek, giriştiğimiz her hangi hareketi ve her mücadeleyi sadece yönetici kadroların **değil, geniş kitlelerin de anlamasını ve özümlemesini sağlamayı bilmek, Marksist-Leninist önderlik sanatıdır.»** (Mao Zedung) Bizim siyasetimizi öteki sınıf siyasetlerinden ayıran en önemli noktalardan biri budur. Siyasetimizin gerçekten devrimci sınıf siyaseti olması için kitlelerin elinde bir silâh haline gelmesi gerekir. Devrimci siyaset ve merkezî önderlik olmaksızın kitlelerin mücadeleleri uzun ömürlü olamaz, doğru yönde ilerleyemez ve bir üst düzeye çıkamaz. Kitlelerin elinde bir silâh haline gelmedikçe bir siyaset devrimci proleter bir siyaset değildir ve kitlelerin mücadelesini örgütlü bir tarzda yönetmedikçe bir örgüt devrimci proleter bir örgüt değildir.

Faşizme karşı yükselen kitle mücadelelerini uzun ömürlü kılmak, bir üst düzeye çıkarmak, antifaşist mücadeleyi ülke çapında derinleştirip yaygınlaştırmak için; faşizme karşı mücadeleyi revizyonizme ve iki süper devlete karşı mücadele ile birleştirmek, ABD emperyalizminin hegemonyasına ve sosyal emperyalist yayılmaya karşı halk kitlelerini seferber etmek için; halkımızın faşizme ve sosyal faşistlere karşı mücadelesini emperyalist savaşa karşı dünya birleşik cephesinin bir parçası haline getirmek için; değişik görünümlerde ve «devrimci» maskelerle ortaya çıkan ve çıkacak revizyonizmi teşhir ve tecrit etmek için; reformcu siyasetin halkın mücadelesi üzerindeki etkinliğini kırmak için kitlelerle devrimci bir tarzda birleşelim, devrimci siyasetimizi kitlelere mal edelim.

ÖRGÜTLENELİM VE KİTLELERİ ÖRGÜTLEYELİM

Yukarıda değindiğimiz zaafımızın temelinde, ideolojik ve siyasi inşa çalışmalarımızın yetersizliği ve siyasi tecrübesizliğimiz de yatmaktadır. Bu yetersizliğimizi aşmak için elimizden geleni yapmalıyız. Kitleleri örgütlemeli ve devrimci örgütlenmemizi geliştirip, güçlendirmeliyiz.

Kitleler arasındaki temel alan, işçi sınıfı ve yoksul köylülük olmalıdır. İşçi sınıfının devrimci öncülerini saflarımıza kazanmalı, mümkün olduğunca çok sayıda proleterin devrimci proleterler haline gelmesi için propaganda ve eğitim faaliyetleri dahil her türlü çabayı harcamalıyız. Sendikalarda revizyonist sendika ağalarının etkisini kırmak için geniş devrimci işçi kitlelerini seferber etmeli, revizyonist sendika ağalarının sendikalardaki hakimiyetini ve sendikaların anti - demokratik yapısını kırmak için tabandaki devrimci muhalefeti güçlendirmeliyiz. İşçi sınıfı ile, onun ekonomik mücadelesine önderlik ederek birleşmeli, işçi sınıfının ekonomik mücadelesinin devrimci dinamizmini hiç gözden kaçırmamalı ve ekonomik mücadele içinde birleştiğimiz geniş işçi kitlelerine devrimci siyasetimizi mal etmeliyiz. **Her fabrikanın devrimci siyasetimizin kaleleri haline gelmesi için çalışmalıyız.** Faşizmin işçi sınıfına yöneltttiği saldırılar karşısında revizyonist teslimiyeti açığa çıkarmalı, faşist saldırılara karşı devrimci direnişi örgütlemeli, devrimci işçi kitlelerinin militan birliğini daha da pekiştirmesini sağlamalıyız. Sadece sendikalarla, örgütlü işçi kitleleri arasında değil, ekonomik örgütlerde henüz birleşmemiş işçi kitleleri arasında da çalışmalı ve yeni yeni işçi kitlelerinin örgütlenmesini sağlamalıyız. Tarım işçilerinin örgütlenmesine özel bir önem vermeli, sendikal örgütlenmesi henüz çok yetersiz olan bu kesimin barındırdığı büyük devrimci potansiyeli değerlendirmeli, tarım işçileri arasındaki çalışmanın köylülük içindeki etkimizi artırmak açısından özel önemini kavramalıyız.

Kırsal alanlarda temel alanımız tarım proleterleri ve yoksul köylülük olmalıdır. Yoksul köylülüğün toprak mücadelesini örgütlemeyen, kırsal bölgelerde **esas olarak** tarım işçileri ve yoksul köylülükle değil de, orta köylülükle birleşen bir hareket proleter devrimci bir hareket olamaz. Orta köylülük anti - emperyalist ve demokratik devrim mücadelemizde çok önemli bir unsur, devrimin itici güçlerinden biri, işçi - köylü ittifakının bir unsurudur ve asla ihmal edilemez. Ancak, bugün ülkemizde siyasî bakımdan orta köylülüğün daha hareketli olması nedeniyle köylülük içinde esas olarak onu görmek ve ona dayanmak, kırsal nüfusun en büyük kesimini oluşturan, proletaryanın en yakın müttefiki kır yoksullarını, henüz ülke çapında sınıf mücadelesinde bağımsız bir güç olarak kendini yeterince

hissettirmediği için önemsememek, kırsal nüfusun büyük çoğunluğunu oluşturan bu kesimin meselesi olan toprak devrimini yeterince önemsememek, köylü meselesinin özünün toprak devrimi olduğunu bu nedenle görememek, sonuç olarak «proleter devrimci hareket olmamızı» önleyecektir. Tarım proleterleri, kırsal yarı - proleter unsurlar ve yoksul köylülük kırsal alanlarda temel dayanağımız olmalıdır. Tarım proleterlerinin büyük toprak sahiplerine karşı mücadelesini ve yoksul köylülüğün toprak devrimi mücadelesini örgütlediğimiz ölçüde orta köylülüğün burjuva reformizminin etkisinden çıkmasını sağlayacak ve orta köylülükle burjuva reformizminin sınırları içinde değil, devrimci bir tarzda birleşeceğiz.

Bu, orta köylülük arasındaki çalışmayı geleceğe erteleyelim anlamına gelmez. Bu bir öncelik meselesi değil sınıf yaklaşımı meselesidir. **Biz şimdiden zengin köylülüğün de emperyalizme ve büyük burjuvazi ve büyük toprak ağaları iktidarına karşı mücadelesini destekleyecek ve bütün anti - emperyalist ve anti - faşist sınıf ve tabakaların en geniş bir birleşik cephesinin inşası için çalışacağız.** Ancak bu birleşik cepheyi işçi sınıfının yoksul köylülük ve orta köylülükle ittifakı demek olan işçi - köylü temel ittifakı üzerine inşa edeceğiz.

DEVRİMCİ SİYASETİMİZİ NETLEŞTİRİP ÖZÜMLEYELİM

Devrimci siyasetimizin inşası yönünde önemli adımlar atıldı. Ama bu adımlar henüz çok yetersizdir. Halen saflarımızda siyasette kendiliğindencilik ve maksimalizm etkin. Ayrıca siyasetimizi henüz yeterince somut gerçekle bütünleştirebilmiş, onu genellikten çıkarabilmiş değiliz. Her adımımız devrimci siyasetimizi uygulama yönünde bir adım olmalı, genel siyasi çizgimiz ışığında özgül siyasetlerimizi tesbit etmeli, geliştirmeliyiz. Siyasetimizi kitabilikten çıkarmalı, onu her günkü mücadelemizde yaşayan canlı ve dinamik bir siyaset haline getirmeliyiz. Kitlelerin hem öğretmeni hem de öğrencisi olmalıyız. Kitlelerden öğrenmeyi kendiliğinden hareketin doğurduğu siyasetin peşine takılma şeklinde anlamamalı, devrimci siyasetimizi kitlelere mal ederek kitlelerden öğrenmeliyiz. Böyle doğru bir tarzda ele alırsak kitlelerin öğrencisi olmayı başarmak siyasî çizgimizi kitabilikten çıkarıp her günkü mücadelemizde yaşatmamıza yardım edecektir. Kitle hareketleri «kendiliğindenlikten» kurtuldukça, devrimci siyasetimiz kitlelerin elinde bir siyaset haline geldikçe, siyasette kitabilikten kurtulacağız.

Siyasî mücadele ile örgütlenme ve örgütlenmenin içiçeliğini kavrayalım. Devrimci siyaset örgütlü yapı aracılığı ile hayata uygulanır. Bu ikisi ayrı görevler değildir. Ekonomik mücadele ve günlük talepler için mücadeleyi siyasî mücadele ile birleştirelim. Bu ikisi içiçedir. Devrimci siyasetimizi örgütlü yapımız aracılığı ile, günlük talepler uğruna mücadele ile birleştirerek uyguladığımız ölçüde, siyasî kitle hareketi niteliği kazanacağız ve her türlü mücadeleyi yürütebilen, her türlü mücadeleye hazır bir örgütsel yapı inşa edebileceğiz, örgütlenme ile kitleleri örgütleme görevlerini bütünleştirebileceğiz.

«**Sağlam ve doğru bir siyasî yönlendirme olmadan, zorlu bir mücadele tarzını geliştirmek mümkün değildir. Zorlu bir mücadele tarzı olmadan da sağlam ve doğru bir siyasî yönlendirme sürdürmek imkânsızdır.**» (Mao Zedung, Seçme Sözler).

İDEOLOJİK İNŞA VE EĞİTİME ÖNEM VERELİM

«**İdeolojik eğitim yapılmadığı sürece parti siyasi görevlerinden hiç birini yerine getiremez.**» (Mao Zedung) Proletarya partisinin inşası için üzerimize düşen görevleri yerine getirirken bu ilke asla akıldan çıkarılmamalıdır. İdeolojiye ilgisizlik, devrimci mücadeleye ilgisizliktir. İdeolojik çalışmaya zaman, her zaman vardır, yeter ki biz bu ihtiyacı duyalım, Marksizm - Leninizmin rehberliğini arayalım.

İdeolojik çalışmayı statik ve kitabî olmaktan çıkaralım. Canlı, dinamik ve mücadele yolumuzu aydınlatıcı bir tartışma ortamı yaratalım. Okumak için okumayalım, yazmak için yazmayalım, tartışmak için tartışmayalım. İdeolojik inşa ve ideolojik mücadele her günkü pratiğimize ve hareketin genel ihtiyaçlarına cevap verme amacını gütmelidir. Ancak bu yolla ideoloji, bir doğma olmaktan çıkar ve eylem kılavuzu haline gelir. İdeolojiyi bir doğma olarak ele almamak demek, onu «revize» etmek, Marksizm - Leninizmin ilkelerini «şartlar değişmiştir» bahanesiyle «düzeltmek», «orijinal» tezler aramak değildir. İdeolojiyi «doğma» olarak ele almamak onu eylemimize **yaratıcı** bir tarzda rehber kılmak demektir.

İdeolojik inşa çalışmamız, ideolojik mücadele ile içiçe yürütülürse gerçekten ilerleyecektir. İdeolojik inşa, ideolojik mücadeleden ibaret değildir, ancak ideolojik inşasız ideolojik mücadele yürütülemez.

Hareketimizin ideolojik düzeyini yükseltelim, Marksizm - Leninizmi mücadelemize rehber kılalım, ideolojiye ilgisizlikle ve hareketimize yabancı ideolojilerle savaşalım.

REVİZYONİST KARARGÂHLARI BOMBALAYALIM

Revizyonizme karşı tutarlı ve kararlı bir mücadele yürütmeden, ne kitlelerle birleşmek, ne emperyalizme ve sosyal emperyalizme, faşizme karşı tutarlı bir mücadele yürütmek, ne de proletarya partisinin inşası için mücadele etmek; bir başka deyişle ideolojik, siyasî ve örgütsel inşa mümkün-

dür. Proleter devrimcilerinin safları revizyonizme karşı yürüttükleri mücadele içinde sıklaşacak ve çelikleşecektir.

Bugün revizyonistlerle mücadele, sadece proleter devrimcilerinin bir görevi değil, tüm yurtsever ve anti - faşist unsurların yürüteceği bir mücadeledir. Sosyal - emperyalizmin işbirlikçisi sosyal - faşistleri bir «sapma» olarak ele almak çok yanlıştır. Esas olarak sosyal - emperyalizmin koltuğunda beslenen ve güçlenen, onun işbirlikçisi olan revizyonistlere karşı yürüteceğimiz mücadele, devrimci hareket içinde ortaya çıkan «sağ» ve «sol» sapmalara karşı yürüteceğimiz mücadeleden farklıdır.

Revizyonizme karşı bütün alanlarda verilecek mücadele bütün proleter devrimcilerinin en önemli görevlerinden biridir. Bunun yanında bir kısım çevreler de Marksizm - Leninizmle modern revizyonizm arasında bir **«üçüncü yol»**, «orta yol» tezgâhlamaya çalışıyorlar. Bu unsurlarla da mücadele asla ihmal edilmemelidir.

Bir «üçüncü yol» tezgâhlamaya çalışan bu unsurlar «homojen» değildirler. Bunların bir kısmı açıkça sosyal - emperyalizmin saflarında ortaya çıktıkları takdirde kitlelerden tecrit olacaklarını görüp, şimdilik **hiç bir şey söylemeden** yalnızca devrimci mücadelede ölen yoldaşlarının adlarını kullanarak kuru gürültü ile sempatizanları çevrelerinde toplamaya çalışan unsurlardır. Bunlar, burjuvazinin saldırıları karşısında yılgınlığa kapılmış kadrolardan oluşan ve hainlere göz kırparak durumlarını korumaya çalışan revizyonistlerdir. Bunların bir «üçüncü yol» tezgâhlamaya çalıştıklarını söylemek bir bakıma yanlıştır, çünkü gerçek yüzleri açığa çıkarıldığında bunların açıkça sosyal - emperyalizmin ve iflâh olmaz revizyonistlerin yanında saf tuttukları görülecektir. Bunların sosyal - emperyalizmin işbirlikçisi sosyal - faşistlerle aralarındaki ayrılıklar, ülkemizdeki çeşitli sosyal - faşist kliklerin kendi aralarındaki ayrılıklar kadar talidir. Bunlar, devrimcilerle kendileri arasındaki ayrılığın sadece SSCB'nin sosyal - emperyalist olup olmadığı noktasında ortaya çıktığını söylüyorlar. Oysa bu önemli bir ayrılık olmakla birlikte, temel ayrılıklardan sadece bir tanesidir. Diğer ayrılıkları yaratan meseleleri de şu başlıklar altında toplayabiliriz: «devlet ve devrim», «emperyalizm tahlilleri», «sosyalizm ve savaş», «savaş ve barış», «ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı», «kapitalizmden sosyalizme geçiş», «proletarya diktatörlüğü», «ülkemizde sınıf tahlilleri», «devrim» anlayışı v.s...

Bunlar, sosyal - emperyalizmin işbirlikçilerinden farklı olarak, SSCB ve diğer ülkelerde iktidarların revizyonistlerin elinde olduğunu, buna rağmen bu ülkelerde sosyalist üretim biçiminin egemen olduğunu söylüyorlar!?. Görevimiz, onları bütün temel konularda konuşmaya, görüşlerini belirtmek zorunda bırakmaya, bunların maskelerini düşürmeğe yönelik olmalıdır. Onların sosyal - emperyalizmin işbirlikçisi yüzlerini açığa çıkarmalıyız. İkinci olarak, bu unsurları bir «üçüncü yol» tezgâhlamaya çalıştıkları noktalarda ideolojik ve siyasî mücadele içinde köşeye sıkıştırmalı, «üçüncü yol»un imkânsızlığını, bu çabalarının onları sosyal - emperyalizme hizmet etmekten kurtaramayacağını göstermeli ve bugün çevrelerine toplayabildikleri bilinç düzeyleri geri unsurları Marksizm - Leninizme kazanmak için bütün gücümüzü harcamalıyız. Bu iyi niyetli unsurların pek azı onların peşinden gidecek, sosyal - emperyalizmin işbirlikçisi durumuna düşecektir. En büyük kesimini bütün zorluklara rağmen devrimci saflara kazanmak mümkündür. Ve eğer onları devrimci saflara kazanmak için yeterince çaba harcamazsak, onları kendi hallerine bırakırsak gidecekleri yer maceracı «sol» revizyonist kesimin yanı olacaktır.

«Üçüncü yol»cuların diğer bir kesimi ise geçmişte yapılan bazı hataların bugünkü şartlarda yeni biçimler altında, belli değişikliklerle sürdürmeğe çalışan unsurlardan oluşuyor. Bu unsurların önemli bir kesimini, Türkiye'de süren devrimci mücadeleden uzak, her alanda her an süren sınıf mücadelesinden kopuk, özellikle son yıllarda yükselen kitle mücadelelerinin tümüyle dışında, uluslararası revizyonizmin ve onun koltuk altında gelişen uluslararası maceracı çizgilerin etkisi altında kalan unsurlar meydana getiriyor.

Geçmişin «mücadeleci ruhu»na burjuvazinin kampından her türlü çamuru atan, ona «Amerikan patentli teori» damgasını basan ve demokrasinin gelmesi (!) ile (73 seçimlerinden sonra) 180 derece dönüş yaparak en keskin pozlarla yeniden ortaya çıkan bir kısım dönekten aldıkları takviye ile, son yılların deneylerini doğrudan yaşamamış bu unsurlar maceracı «sol» revizyonist bir çizgiyi savunuyorlar. Bunlar, «üçüncü yol»cuların büyük bir özenle eğilmemiz gereken kesimini oluşturuyorlar. Bu unsurları kazanmak için bütün çabamızı harcamalıyız.

71 öncesinde ve 71'de devrimci hareket henüz bir arayış içindeyken ve dünyada sosyal - emperyalizmin saldırgan yüzü yeni yeni ortaya çıkarken; bütün hatalarına, bütün zaaflarına rağmen 71 hareketi küçük burjuva devrimci anlamda da olsa devrimci bir miras, proletaryanın ve halkın mirası, kadrolarda **devrimci bir ruh** yaratan bir mirastır. Ancak bugün geçmişin hatalı siyasî çizgisini aynen savunmaya çalışmanın halkımıza ihanet etmek, sosyal - emperyalizme doğrudan hizmet etmek anlamına geleceğini bu arkadaşlara kavratmak gerekir. Asıl mesele, geçmişte yapılan bazı hataları Marksist - Leninist ideoloji ışığında eleştirip, bu yanlışları aşmasını bilmektir.

Revizyonizmle mücadele değişik biçimler ala-

caktır. Bu nedenle her revizyonist kliği aynı kefeye koymak proleter devrimci tutum olamaz. Ancak unutmayalım ki ülkemizde revizyonizmin çeşitli tonlarının halen etkili olabilmesi, bir avuç sosyal - faşisti tecrit etme mücadelesine henüz yeterince kararlılıkla ve azimle sarılmış olmamızın bir sonucudur. Revizyonist karargâhları bombalamak konusunda gösterilecek tereddüt, proletaryanın ve halkın mevzilerinde derin yaralar açacaktır.

PROLETARYA PARTİSİNİN İNŞASI İÇİN ÜZERİMİZE DÜŞEN GÖREVLERİ YILMADAN YERİNE GETİRELİM

Bu konuda devrimci saflarda halen tam olarak aşılamamış grupçu eğilimleri aşmak için kararlılıkla çalışmak zorundayız. Proleter devrimcilerinin birliği grupçu eğilimler temelinde inşa edilemez çünkü. Bu eğilimleri yıkma yönünde ileri adımlar attıkça ve proletarya partisinin inşası konusundaki temel görüşlerimizi kararlılıkla savundukça, hareketin birliğine gerçekten hizmet etmiş olacağız

Proletarya partisi, Marksist - Leninist ideoloji ışığında proleter devrimci siyasî çizgi üzerine inşa edilecektir. Doğru ilkelerden taviz verilerek gerçek birliğe ulaşılamaz. Bu, meselenin bir yönüdür; diğer yönü, siyasî görüşlerdeki farklılıkların üzerine ayrılıkları körüklemek için değil, birlik isteği ve kararlığıyla gitmektir.

Proletarya partisinin inşası, kitlelerle devrimci bir tarzda birleşme yönünde, kitlelerin mücadelelerine önderlik etme yönünde atılacak adımlara da sıkıca bağlıdır. Bu adımlar gerçekleştirilmeden yapılacak bir birlik, gerçek bir birlik olmayacaktır. Siyasî çizginin berraklaşması ve proleter devrimci siyasî çizgi çevresinde birleşilmesi de kitlelerle devrimci bir tarzda birleşme ile yakından ilgilidir.

Proletarya partisinin inşası, Marksist - Leninistlerin birliği yönünde atılacak somut adımlar için zamanın henüz erken olduğunu ileri sürmek de yanlış bir düşünce tarzıdır. Zaman hiç erken değildir ve her geçen gün halkımızın mücadelesi için bir kayıptır. Devrimci sorumluluklarımıza sarılalım ve proletarya partisinin inşası için üzerimize düşen görevleri yılmadan yerine getirelim.

DİRENİŞ'İN NOTU:

Daha önce, bir grup devrimci arkadaş tarafından hazırlanan bu yazı dizisini, bu konuda yapılan tartışmalara ışık tutacağı düşüncesiyle yayınladık.

KADRİ ÖZTOPÇU

İFADE

1.

acıya sevda
korkuya türküyle karşı durulur
o sabah
mavi bir türküydü deniz
vuruyordu çoğaltarak köpüklerini
vuruyordu vapur iskelesine

elin çomarına höt demekten beş kişi
beş yüreği birbirine
bir sevdaya bağlı kişi
bekliyorduk karanlığı bekler gibi
bekliyorduk vapurun gelmesini

içi katran karasıydı belki
belki ekmek belâsıydı derdi
götürüyordu bizi biraz şaşkın
ve meraklı bir görevli
işe bak diyordu yanımda dostum
evlendik ocak olduk
tutulduk sanık olduk
aldık odun-kömürü
yakmadan ırak m'olduk

2.

acıya sevda
korkuya
türküyle karşı durulur
nice acıları köreltti sevdam
şimdi bu yüreğime salınmak istenen korkulara
zından masallarına
mahpusluk oyunlarına dayanmalıyım
dayanmalıyım düşünerek kardeşlerimi
ve bunlara
nice yüreklerin direndiğini
dayanmalıyız dostlar
bu bizi alıp götüren vapur
geri getirmese bile dayanmalıyız

madem hayat
iki bıçak arasında bir gül dalıdır şimdi
madem boynumuza borç
başımıza belâdır yaşamak
yaşamak ince bir sevdadır
ha dışarda ha içerde
dayanmalıyız dostlar
düşmanlar şaşmalı gücümüze

3.
acıya sevda
korkuya türküyle karşı durulur
şaşırtmıyor soruları hınk deyicinin
yüreğimde bir türkünün gümbürtüsü
susuyor daktilo
tasvip düşüyorum sözlerimin altına
güneş de bir güzel
bir sıcak ki dışarda
bıçağın ucuna vurur gibi vuruyor
kalemimin ucuna

Revizyonizm, Modern revizyonizm ve Sosyal Emperyalizm

(Geçen Sayıdan devam)

2 — 1848'den SONRAKİ İŞÇİ SINIFI HAREKETİ, BİLİMSEL SOSYALİZMİN GELİŞİMİ VE BU HAREKETİN İÇİNDE VE DIŞINDAKİ ANTİ-MARKSİST VE OPORTÜNİST GÖRÜŞLER:

A — **Birinci enternasyonal içinde revizyonizm'den önce doğan oportünist ve marksizm düşmanı akımlar:**

Çağdaş proletarya sınıfının ortaya çıkmasından sonra Marks ve Engels bu sınıfın bilimsel görüş ve felsefenin temelini attılar. Ama şunu da belirtmek gerekir ki, işçi sınıfının mücadelesiyle ilişkili ve esas itibariyle proletarya saflarında geçerli öğreti ve akımlar arasında bile marksizm hiç bir şekilde, bir anda kendisini sağlamlaştıramadı. Marksizm varlığını sürdürebilmek için yaklaşık 150 yıl boyunca (1848'den bu yana) kendisine temelden düşman olan teorilerle -bir tarafta Liberalizmle diğer taraftan reformizm, revizyonizm ve anarşizmle- savaşmakla geçirdi. 1848'lerde Marks ve Engels idealist felsefenin bir devamcısı olan radikal Hegelcilerle (1) hesaplaştılar. Daha sonra iktisadî alanda prudonizme (2) karşı mücadeleyi başlattılar. Bu öğretiye karşı, Marks ve Engels'in aktif mücadelesiyle 1848'lerde bu öğreti tüm partiler ve örgütlerde eleştirilerek onun işçi sınıfı içinde silinmesine yol açtı. 1860'larda Bakuninizm (3) akımı ortaya çıkarak birinci enternasyonal'de büyük sabotajlara girişti ve sonunda bu akımın da proletarya ile düşmanlığı saptanarak, Bakunin'in birinci enternasyonalden atılması ile bu akım da işçi sınıfı içinden silindi. Prudon ve Bakunin her ikisi de anarşist öğretinin temsilcileri ve ideologları olarak marksizm'in azgın düşmanları olmaktaydılar. Bu iki anarşist ideolog, anarşizmin temel görüşünü geliştirip proletaryanın tarihi kişiliğini ve görevini, proleterya diktatörlüğünü temelden red etmektedirler. Biz bu yazımızda anarşizm konumuz olmadığı için (güncel görev bakımından) bu konuya devam etmeyeceğiz ve bir başka zamana bırakacağız.

Anarşizm'in ve anarşist öğretinin birinci enternasyonalde teşhir edilmesi ve işçi hareketi içinden atılması, marksizm ile sapık öğretiler arasındaki mücadeleyi durduramadı. 1875 yılında Gotha'da toplanan Lassale'cılarla (4), Eisenach'cıların (5) -Alman sosyal-demokrat partisi- ortak kongresine verilen «Gotha programı» yeni oportünist görüşlerin ortaya çıkmasına yol açtı. Bu programda da Anarşistlerin «devlet» sorununda düştüğü hata açıkça görülmekte idi. Marks ve Engels bu programı da, «Alman işçi partisi programının kenar notları» adı altında bir yazı ile şiddetle eleştirdiler. Ve daha sonra bu eleştiri Engels'in, Babel'e yazdığı mektupta devam etti. Ve onların proğramındaki özgür halkçı devletin anlamını bir saçmalık olarak gösterdi.

Engels 18/28-3-1875 tarihli mektupta Babel'e şöyle yazıyordu:

«...Özgür halkçı, özgür devlet şeklini almıştır. Bu terimlerin gramer anlamına göre, özgür bir devlet kendi vatandaşlarına karşı özgür olan devlettir. Yani despotik bir hükümeti olan devlettir. Devlet üzerine bu gibi gevezeliklere son vermek gerek, özellikle kelimenin tam anlamıyla bir devlet olmayan Paris komünü tecrübesinden sonra daha Marks'ın Prudhon'a karşı kitabından beri ve sonra da komünist partisi manifestosunda sosyalist toplum düzenin kurulmasıyla devletin kendiliğinden dağıldığı ve yok olduğu açıkça söylemiş olmasına rağmen, anarşistler, yeteri kadar «halkçı devleti» kafamıza çalmış durmuşlardır. Devlet, mücadelede, devrim düşmanlarını bastırmak için yararlanmak zorunda olduğumuz geçici bir müesseseden başka bir şey olmadığına göre, özgür halkçı bir devletten sözetmek saçmadır: proleteryanın devlete **ihtiyacı** olduğu sürece, o bunu, **özgürlük için değil hasımlarını alt etmek için** kullanacaktır. Ve **özgürlükten sözedilmesi mümkün olduğu gün devlet, devlet olarak ortadan kalkmış olacaktır.** Onun için biz **devlet** kelimesinin yerine her yerde «topluluk» (Gemeinwesen) gibi Fransızca «komün»ün karşılığı olan mükemmel bir eski Alman kelimesinin kullanılmasını teklif etmekteyiz. (Altı Engels tarafından çizilmiştir). «(Gotha ve Erfurt programlarının eleştirisi. Sol yayınlar s. 59 ve tekrar s. 137-138)

Bu eleştiriler kongre tarafından kurulan komisyonda bile gizli tutuldu ama üç yıl sonra 1878'de Engels tarafından bu eleştiri «Arbeiter Zeitung» da yayınlandı ve büyük yankılar uyandırdı. Ve böylece sosyal-demokrat yöneticilerin oportünizmi cezasız kalmadı ve Erfurt kongresinde (14-20 Ekim 1891) kabul edilen yeni program Lassale'cıların sosyal-demokrat partiden atılmasına ve bu partinin teorik temellerinin sağlamlaşmasına yol açtı. Ama bunlara rağmen daha sonra da belirteceğimiz gibi ikinci Enternasyonal'daki Bernstein ve Kautsky bu oportünist ve reformist çizgiye devam ettiler ve revizyonizmi geliştiren Bernstein yeni ihanetler içine girmiş oldu. Günümüzde revizyonizm ve bilhassa modern revizyonizm, onun yeni ortaya çıkardığı teh likeler dünya işçi sınıfı hareketi içinde başlıca sorun olmaktadır. Bu akımın başlıca tehlikesi kendisine «marksist» süsü verip ve «bilimsel sosyalizm» adı altında proletaryanın çıkarlarını baltalamakta ve onun tarihî görevini hiçe sayarak mücadelesini engellemektedir. Bu nedenle revizyonizm konusuna

açıklık getirmek ve onun marksist düşmanı bir akım olduğunu ispatlamak için güncel konumuz olan teoride ve pratikte revizyonizm ve onun dünya işçi hareketi içinde doğurduğu sonuçları inceleyip araştıracağız. Ve onun ütopyacı ve gerici sosyalizm ile ne kadar bağıntılı olduğunu ortaya koymaya çalışacağız.

B — **Eski revizyonizm'in ortaya çıkışı ve ilkeleri:**

Marksizm, temelden düşman olduğu öğretilere karşı -Anarşizm- başarılı bir mücadele vererek işçi hareketi içinde sınanmış ve büyük bir güç kazanmıştı. Canlılığını ve gücünü, diyalektik ve tarihi materyalizmden alan marksizm, gün geçtikçe gelişmekteydi. Bu nedenle burjuvazi bazı reformlar öne sürerek işçi hareketini saptırmağa ve aynı zamanda işçi sınıfının içine sızarak marksizm öncesi sosyalizmin kokuşmuş ve ölmüş ütopyacı ve gerici ilkelerini canladırmağa çalıştı. Bu hareket ve girişim revizyonizm öğretisi altında şekillenmeye başladı. Bu akımın öncüsü olan eski ortodoks-marksist Bernstein kendi adını bu akıma vererek bir literatüre geçti. Revizyonizm akımı, devrimci işçi hareketi içinde «marksizmi» canladırarak somut gerçeklere uydurmak görüşünden ayağa kalkarak ortaya çıkmıştır. Bernstein revizyonizm akımını geliştirmek amacı ile marksizmin temel ilkelerini gözden geçirerek ve marksizmin «modasının» geçtiğini öne sürerek revizyonizmin ilkelerini en bilinçli anlatımıyla ortaya koydu. O marksizmi gözden geçirerek (revizyona tabii tutarak) tahrif etti, marksizmin genel ilkelerinin -felsefe ve ekonomi alanında- yerine reformist burjuva görüşlerini getirdi.

Felsefe alanında revizyonistler, burjuva partilerinin idealist görüşlerinin peşine takıldılar. Onlar yeni-Kantcıların (6) gerici idealizmini benimseyerek bu gericileri izlemeye başladılar. Revizyonistler Bernstein'in önderliğinde burjuva profesörlerinin, papazların felsefi materyalizme karşı çıkmalarına göz yumdular ve gülümseyerek materyalizmin çoktan «çürütüldüğünü» ve felsefenin «öldüğünü» öne sürdüler. Revizyonist teorisyenler, burjuva profesörlerine uyarak diyalektiğin keskin ve devrimci yönünü inkâr ederek onun yerine sakin olan «evrim» teorisini canlandırmaya çalıştılar. Revizyonistler bu teorilerine dayanarak sınıfsal mücadeleyi red ederken «barışçıl» yolu işçi hareketi içinde yerleştirmeye çalıştılar. Onlar Marks'ın 1870 yılında İngiltere ve Amerika'nın arzettiği özel şartları göz önüne alarak ortaya koyduğu özel barışçı teoriyi genelleştirerek işçi sınıfı hareketinin genel çizgisi haline getirdiler.

Marks bu konuyu şöyle açıklıyordu:

«İşçiler barışçı yollardan amaca ulaşabilirler» ardından «ama bu ihtimal gerçekleşse bile, bu Avrupa için söz konusu olamaz. Avrupa'da zor kullanmak devrim için en kaçınılmaz yoldur» diye eklemektedir.

Marks İngiltere'nin durumunu da şöyle açıklar:

«Büyük Britanya'da burjuvazi seçim hakkını kendi tekelinde tutmaktadır. Bu nedenle aldığı kararları çoğunluğun kararı gibi göstermeye çalışacaktır. Yalnız şunu da unutmamamız gerekir; burjuvazi çıkarının ve varlığının tehlikeye girdiği anda gerçek yüzünü bir anda kitlelere göstererek saldırıya geçecektir.»

Görüldüğü gibi, Bernstein bir taraftan marksizmi gözden geçirirken, diğer taraftan da marksizmin diyalektik ve tarihi materyalizmine dayanarak, ortaya koyduğu özel teorisini istediği gibi yorumluyarak onları bir genel çizgi haline getirmiştir.

Revizyonistlerin ekonomi politik'teki «düzeltme»leri daha geniş kapsamlı idi. Onlar «iktisadi gelişmeye ilişkin yeni veriler» le kamuoyunu etkilemek istiyorlardı. Revizyonistler, küçük-çapta üretimin yerini büyük-çapta üretimin aldığını kabul etmemekte ticaret ve sanayiinin ise çok yavaş bir hızla ilerlediğini öne sürmekte idiler. Onlar kapitalist sistemdeki ekonomik krizlerin artık azaldığını öne sürerek; kartel ve tröstlerin, sermayeye ekonomik krizleri tamamen yok etme olanağını sağlamasının mümkün olduğunu söylüyorlardı.

Revizyonistlerin bu «düzeltme» hareketine karşı, o günkü işçi sınıfı hareketi içinde büyük bir mücadele başladı. Elde edilen belgeler ve somut örneklerin açıkça gösterdiği gibi revizyonistlerin kitleler içinde tarım konusunda öne sürdükleri «düzeltme» hareketi tamamen hatalı ve burjuvazinin marksizme darbe vuran bir oyunu olduğu tesbit edilerek, tüm işçi hareketi içinde teşhir edildi. Çünkü istatistiklere göre: yalnızca sanayiide değil, tarımda da büyük-çapta üretimin küçük-çapta üretime, teknik ve ticari yönden üstünlüğü rakamlarla tesbit edilerek kanıtlandı.

Küçük-çapta meta üretiminin kendisi doğal ekonominin yıkıntıları üzerinde oturmaktadır. Gıdanın sürekli kötüleşmesi, kronik açlık, iş gücünün uzatılması, sığırların kalite ve bakımının kötüleşmesi nedenleriyle nihayet tek kelimeyle tekil üretimin kapitalist üretim karşısında ayakta duramayacağı, gün geçtikçe ortaya çıkmaktaydı. Bilim ve teknolojinin her ileri adımı kaçınılmaz olarak küçük-çapta üretimin çökmesine ve acımasızca zayıflamasına yol açacaktır.

Bu nedenle sosyalist ekonomi-politiğin görevi; bu karmaşık ve çapraşık olan süreci, kapitalist şartlar altında küçük-üretim'in yıkılmaya mahkûm olduğunu anlatmaktır. Bu konuda revizyonistler kapitalist sistemin bütününü göz önünde tutmadan, kendi burjuva görüşlerine uygun tek yanlı seçilmiş olgulara dayanarak ve yüzeysel genellemeler geti-

rerek büyük bir ihanet içine girdiler. Onlar siyasal açıdan köylüye, devrimci proletaryanın yandaşlığını ve bu sınıfın görüşünü benimsetmek yerine, onun mülk sahibi olma duygularını körüklemek eğilimi içine girdiler.

Revizyonistlerin kapitalist sistemin bunalım ve çöküş teorisine ilişkin «düzeltme» leri daha da kötü bir şekil almakta idi. Dar görüşlü kişiler az bir zaman içinde kapitalist sistemin «canlanmasına» ve «kriz» lerin yok olduğu yönündeki geçici durumlara kapılıp Marks'ın koyduğu çöküş teorisine yanlış diyebildiler. Ama şartlar çok az bir zaman içinde revizyonistlere bu durumun gerçek yüzünü ve çöküş teorisinin doğruluğunu gösterdi. Kısa bir canlanmadan sonra kriz dönemi başladı. Krizlerin kronik şekilleri değişti, ama krizler kapitalizmin ayrılmaz bir parçası olarak yaşamına devam etti. Kartel ve tröstler üretimi merkezileştirip, tekelleştirmekte idiler. Bu da üretimdeki anarşiyi daha da şiddetlendirerek sermayenin proletarya üzerindeki baskını arttırmakta idi. Böylece sınıfsal çelişkiler o güne dek eşi görülmemiş bir ölçüde şiddetlenip keskinleşmekte idi. Yani oluşan dev tröstlerin durumu, kapitalizmin siyasal ve ekonomik alanda çöküşe gittiğini kanıtlamakta idi. O günlerde Amerika'da ortaya çıkan büyük ekonomik kriz ve Avrupa'daki işsizlik, revizyonistlerin, Marks'ın çöküş teorisindeki «düzeltme»lerinin iflasını açıkça ortaya koydu. Kapitalist dünyada ortaya çıkan bu somut gerçekler revizyonistlerin gerçek yüzlerini işçi sınıfına ve emekçi kitlelere göstererek devrimci partiler için büyük bir ders olmuştur.

Emek-değer teorisine gelince. Onlar, bu marksist yasanın sadece bir soyutlama olduğunu söylüyorlar. Ayrıca bu yasa, Bernstein açısından ekonomi-politikte küfür kadar kötü bir anlama gelmekteydi. Bernstein şöyle diyordu; «Böhm-Jevons okul iktisatçılarının malların fayda dışındaki tüm niteliklerini soyutlamaları göz önünde tutulursa, Marks'ın da sonunda, basit insan emeğini cisimleştirmiş olması dışında, malların tüm niteliklerini bir yana bırakmaya hakkı vardı.» (Eduard Bernstein - Sosyalizmin koşulları ve sosyal-demokrasinin gerekleri Stuttgart 1899 s. 43)

Yukarda görüldüğü gibi Bernstein, Marks'ın soyutlamasının bir icat değil, bir buluş olduğunu tamamen unutmuştur. O ayrıca şunu da unutmaktadır ki, bu soyutlama Marks'ın kafasında değil, mal ekonomisinde görülmektedir; uydurma değil toplumsal bir gerçektir. Marks'ın bulduğu soyut insan emeği, gerçekten paranın açık bir biçiminden başka bir şey değildir. Ve bu gerçek bir öz olarak burjuva ekonomisininde ve onun devamınında temel taş olarak varlığını sürdürmektedir.

Buna karşılık Böhm-Jevons faydacılığı gerçekte salt bir hayal, yada daha çok, bir düşüncesizlik görüntüsüdür. Bu özel saçmalıktan da ne kapitalist toplum ne de başka bir insan toplumu sorumludur. Bu soyut faydacılık düşüncesinden sadece ve sadece kaba burjuva ekonomisi sorumlu tutulabilinir. Kafalarındaki «hayal» le Bernstein, Böhm ve Jevons ile birlikte tüm sübjektif düşünceli «gevezeler», yirmi yıl boyunca bu para «bulmacasını» çözmeye çalıştılar ve sonunda şöyle bir sonuca vardılar: **para aynı zamanda «yararlı» bir nesnedir.**

Böylece revizyonizm «hocası» ve revizyonistler bu soyutlamaya, somut olarak hiç bir örnek gösteremediler. Yalnız Marks'ın bu sağlam temelli ve tamamen somut gerçeklerden elde edilmiş emek-değer teorisi karşısında iç çekme ve belirsiz imalarda bulunmaya çalıştılar.

Politik sorun konusunda, revizyonistler marksizmin en önemli ilkelerinden olan sınıfsal mücadeleyi de gözden geçirmeye ve proletarya diktatörlüğü meselesini de gözardı etmeğe büyük çaba harcamışlardır. Onlara göre politikada serbestlik, demokrasi, genel seçim hakkı, sınıfsal mücadeleyi ortadan kaldırmış ve «komünist manifestosu»nun işçilerin vatanı yoktur, ilkesini yok etmiştir. Bu nedenle demokraside «çoğunluğun iradesinin egemenliğinden» dolayı devlet mekanizmasına sınıfsal gözle bakmak doğru olmayacaktır. Açıktır ki revizyonistlerin bu görüşleri, Liberal burjuvazinin, ve 1875 Gotha programındaki görüşüyle eşdeğer olmaktadır. Liberal burjuvazi gibi revizyonistler de parlamentarizmi öne sürerek ve «homojen bir sistemi» toplumda kitlelere göstererek sınıfları ve sınıfsal ayrılıkları kitlelerin gözünden gizlemeye çalışmışlardır. Revizyonistler Paris komününde, burjuvazinin gaddarca işçilere saldırmasını ve işçi hükümetini yok etmesini işçi sınıfının gözünden uzak tutmak eğilimindeydiler. Onlar Bismark'ın oy sandıklarını ve Almanya imparatorluğu «demokratik parlamentosunu» ve bu parlamentonun işçi sınıfına karşı tutumunu, işçi hareketinin tarihi içinden silmeye çalışmaktaydılar. Revizyonistlere göre zaman değişmiş ve yeni döneme uygun olarak yeni «görüşler», «rota düzeltmesi» işçi sınıfı için lüzumluydu. Bu nedenle burjuva demokrasisini süsleyip burjuva parlamentosunu kitlelerin «kurtuluşu» için umut kapısı olarak göstermişlerdir. Zamana uygun! «Barış içinde geçiş» vaazlarını işçi sınıfına durmadan tekrarlıyorlardı. Fakat onlar Marks'ın şu sözlerini unutmaktaydılar.

Marks şöyle diyordu :

«...Kendimle ilgili olarak şunu söyleyebilirim ki, modern toplumdaki sınıfların ne varlığını, ne de aralarındaki mücadeleyi keşfetmiş olma şerefi bana ait değildir. Benden çok önce bazı burjuva ta-

rihçiler, bu sınıf mücadelesinin tarihi gelişimini anlatmıştır, birtakım burjuva iktisatçılar ise bunun iktisadi anatomisini ifade etmişlerdi. Yeni olarak yaptığım şundan ibaretti: 1 — **sınıfların varlığının, sadece üretimin belirli tarihi gelişim evrelerine** bağlı olduğunu; 2 — sınıf mücadelesinin zorunlu olarak **proleterya egemenliğine götüreceğini**; 3 — bizzat bu egemenliğin **bütün sınıfların kalkmasına ve sınıfsız bir toplumun** kurulmasına geçişten ibaret olduğunu göstermek...» (K. Marks F. Engels «Felsefe İncelemeleri «-Marks'tan Joseph Waydemeyr»e 5 Mart 1852- sol yayınları s. 140-141)

Revizyonistler hür kapitalist sistemin «demokratik» görüntüsünü ve onun özündeki gaddar iç yüzünü işçi sınıfından gizleyerek işçi sınıfı hareketinde büyük bir ihanet içine girmişlerdi. Kısacası sermaye sisteminin ideolojik, ekonomik, politik iç yüzünü işçi sınıfından gizlemeye çalıştıkları için ve işçi sınıfına ihanet ederek onun felsefi görüşü olan marksizm'de «düzeltme» eylemine giriştikleri için işçi sınıfının en azılı düşmanı olmaktadırlar.

C — 1897 - 98 yıllarında Rosa Luxemburg tarafından Bernstein'in revizyonist görüşlerine karşı verilen mücadele:

Rosa Luxemburg ile revizyonist E. Bernstein arasında ilk tartışma; Bernstein'in 1897-98 yıllarında «sosyalizm sorunları» başlığı altında «Neue Zeit» dergisinde ve «sosyalizmin ön koşulları» adlı kitabında revizyonist görüşlerini ortaya koymasıyla başlar.

Bernstein, bu yazılarında temel olarak şu kuramı öne sürmektedir: sosyal-demokrasinin son amacı olan sosyal-devrim bırakılıp, sınıf mücadelesinin aracı olan sosyal-reform amaç haline getirilmelidir (Kruşçev'in tezlerine bakın). Bernstein böylece bu kuramından ayağa kalkarak evrensel olan sınıf mücadelesini bir takım reformlara indirerek ve işçi sınıfı hareketine ihanet ederek kapitalizmin ayıplarını örtmeye kalkışıyor.

Sosyalizm bilimsel olarak kapitalizmin üç sonucu üzerinde kurulur, birincisi, çöküşü kaçınılmaz hale getiren kapitalist üretim içindeki anarşi, ikincisi, üretim süreci içinde üretimin toplumsallaştırılması, üçüncüsü ise beklenen devrimin etkin unsuru olacak proletaryanın gelişen örgüt ve sınıf bilincidir. Bernstein bu üç bilimsel tezi sırasiyle ortadan kaldırıyor. Ona göre kapitalizm çöküşe gitmektedir, Kapitalist üretim tarzı içindeki çelişkilerin karteller, kredi sistemleri, sendikalar aracılığıyla köreltileceğini söylemekte ve bu unsurlara «uyum aracı» adını vermektedir. Böylece sosyalizmin ön koşullarını red etmektedir. Bernstein bilimsel sosyalizmi böylece kavramlar bilimi olarak ortaya koyar. Proletaryanın sınıf bilinci ise Bernstein'e göre: kapitalizmde çelişkiler köreldiğinden proletaryanın sınıf bilincinin dayanacağı tabanı olmadığından bu bilinç sadece bir idealdir. Kısacası Bernstein kapitalizmin en hararetli ve en kurnaz savunucusu durumundadır.

Bernstein'in öne sürdüğü kapitalizmin «uyum araçları» olan kredi sistemi, gelişmiş ulaşım araçları ve işveren örgütleri nedir? Rosa Luxemburg ilk olarak kapitalist ekonomide görevleri çok çeşitli olan kredi'yi ele alır.

Kredi, üretimin yayılmasını, fazlalaşmasını, mübadele ilişkilerinin kurulmasını ve kolaylaşmasını sağlar. Buna rağmen kredi kapitalist üretim içinde özel mülkiyetin sınırlarına, özel sermayenin kısıtlanmasını getirir. İşte kredi bu anda sermayenin tek bir elde toplanmasına ve kapitalistlerin kendilerine ait olmayan sermayeleri kullanma hakkını elde etmelerine yardım eder. Şimdi bu kredinin kapitalizmin krizlerini önleyip önlemediğine bakalım. Bildiğimiz gibi krizler, üretimin genişleme yeteneği ve eğilimi ile sınırlı tüketim yeteneği arasındaki çelişkiden doğmaktadır. Durum böyle olduğuna göre kredi üretimin genişleme ve yayılma hızını arttırdığından o krizleri sık patlatacak bir araç durumundadır. Kredi üretimi en yüksek seviyeye doğru yönelmekte ve en ufak bir neden karşısında mübadeleyi durdurmaktadır. Kredi, üretim tarzı ile mübadele tarzı arasındaki çelişkiyi kuvvetlendirir. Kredi, üretimi mülkiyetten ayırarak üretimi toplumsallaştırıp, kazancı özel mülkiyete dönüştürerek, üretim ve mülk edinme tarzı arasındaki çelişkiyi şiddetlendirir. Küçük kapitalistleri mülksüzleştirerek ve büyük üretim güçleri yaratan kredi mülkiyet ile üretim ilişkileri arasındaki çelişkiyi de fazlalaştırır. Görüldüğü gibi kredi kapitalizmin çelişkilerini şiddetlendirerek kapitalist toplumun hızla çöküşünü hazırlar.

Şimdi ikinci «uyum» aracı olan işveren örgütlerini (karteller, tröstler) inceleyelim: Bu örgütler belli bir dalda rekabeti ortadan kaldırarak piyasadaki kazancın dağılımını etkilemektedir. Bu örgütler iç pazardaki kâr hadlerini yükseltmek amacıyla fazla sermayeyi dış ülkelere yatırırlar. Böylece dünya pazarlarındaki rekabeti arttırırlar, bu örgütler kapitalist dünyadaki anarşiyi çoğaltan, bu dünyadaki iç çelişkilerinin tümünü ortaya çıkaran, olgunlaştıran bir araç olur. Bunlar sermaye sahipleri ile tüketiciler arasındaki mücadeleyi şiddetlendirip, üretim biçimi ile mübadele biçimi arasındaki çelişkiyi kuvvetlendirir. Bu örgütlenmiş sermaye vahşi bir biçimde emekçilerin karşısına çıkarak sermaye ile emek üretim biçimi ile edinme biçimi arasındaki çelişkiyi arttırır.

Nihayet bu «uyum» aracı! gümrük savaşını da beraberinde getirir. Kapitalist dünya ekonomisinin uluslararası hareketleri ile kapitalist ülkenin ulusal hareketi arasındaki uzlaşmazlığı kuvvetlendirir. Bernstein'in ortaya koyduğu bu «uyum» aracı da tam fiyasko ile sonuçlanmış, 1892 yılında bu «uyum» araçlarının sahtekarca ortaya atılması 1900 yılın-

daki genel ve şiddetli krizle Bernstein'in bu tezleri geri tepmiştir]

Bernstein bu «uyum» aracı ile kapitalizmin «çökmediğini» kanıtladıktan sonra genel sonuç çıkararak: Sosyalizmin; toplumsal ve politik kriz ile değil, toplumsal denetimin adım adım genişlemesi ve kooperatifçilik ilkesini de kademeli olarak uygulanması ile kurulacağını söylüyor. (TİP ve TSİP revizyonistlerinin program ve temel görüşlerine bakın). Bernstein bunları söylerken yine bu işler için araçlar buluyor. Bunlar sendikalar, sosyal reformlar ve devletin politik açıdan demokratikleştirilmesi v.b. (Aynı kaynaklara bakınız).

Rosa Luxemburg burada sendikaları inceler:

Sendikalar kapitalist ücret yasasını işçilerin lehinde gerçekleştirme aracıdır. Bu arada sendikalar proletaryanın pazar durumundan her an yararlanmasını sağlar. Fakat orta tabakaların proleterleşmesi buna bağlı olan işgücü arzı sendikaların dışında kalan bir etken olur. Görüldüğü gibi sendikalar ücret yasasını yıkamazlar ancak kapitalist sömürüyü o zamanki «normal» sınırlar dışına çıkarmamaya zorlarlar.

Rosa Luxemburg Bernstein tezlerinden şu sonuçları çıkarır:

1 — Revizyonistlerin tek düşündüğü nokta kapitalist ortamda işçilerin durumunun düzeltilmesidir.

2 — Revizyonizm'in yorumuna göre sosyalizmin kurulması sadece sendikal, ve politik (parlementer) kavga yoluyla gerçekleşir. (20. kongreden sonra sovyet revizyonistlerinin dünya işçi hareketine getirdikleri tezlere bakınız.)

3 — Bu sendikal ve politik (parlamenter) kavga kapitalist ekonomiyi kademeli olarak sosyalistleştirecektir. (Aynı tezler -Barış içinde bir arada yaşama- Detant politikası'na bakınız.)

4 — Revizyonizm toplumdaki var olan çelişkileri devrimci bir değişimle çözümleme yerine bu çelişkilerin köreltilmesini öngörür.

5 — Revizyonist kuram, sosyalizmi çıkmaza soktuğu gibi, kaba gerçekler açısından kapitalizmi de çıkmaza yönelten bir kuramdır.

Şunu da unutmamamız gerekli Rosa Luxemburg Bernstein'nin revizyonist çizgisine ve daha sonra Kautsky'e karşı Alman sosyal-demokrat işçi partisi içinde Spartaküstlerle birlikte mücadele vermiştir. Ama daha sonra milli mesele, devrimin objektif ve sübjektif şartları ve emperyalizm konusunda bir çok hatalar yapmıştır.

(DEVAM EDECEK)

—AÇIKLAMALAR—

(1)Radikal Hegelciler; Sol yada genç Hegelciler Almanya'da idealist Hegelci felsefenin sol kanadını oluşturuyorlardı. İlk devrimci faliyetlerinde genç Hegelcilerle beraber çalışan Marks ve Engels daha sonra bu kanadın sınıfsal temelini bütünüyle teşhir ederek onları sert bir şekilde eleştirdiler.

(2) Prudhonizm : Marksizm düşmanı, bilim dışı bir küçük-burjuva sosyalizm akımıydı. Adını, Ideologu olan Anarşist Pierre Joseph Prudhon'dan aldı. Büyük kapitalist mülk sahipliğini, küçük-burjuva görüşü açısından eleştiren prudhon, işçilerin üretim aletleri edinip zanaatçılar haline gelmelerini ve ürünlerinin «âdil» bir biçimde pazarlanmasını sağlıyacağını ileri sürdüğü «halk» ve «değişim» bankalarının kurulmasını önererek küçük mülk sahipliğini sürdürmeye çalıştı. Proletaryanın tarihsel rolünü ve sınıf mücadelesini değerlendirmiyerek, proleter devrimi ve proletarya diktatörlüğüne karşı olumsuz tavır takındı. Anarşist olması nedeniyle devlete hiç bir gerek olmadığını ileri sürdü. Marks prudhonizm'i, «Felsefenin Sefaleti» adlı eserinde şiddetle eleştirdi.

(3) Bakunizm: Adını anarşizmin bir ideologu, Marksizm'in ve bilimsel sosyalizmin azgın bir düşmanı olan Balkunin'den alan bir eğilimdir. Bu eğilim her türlü devlete karşı ve proletaryanın tarihsel rolünü anlamıyordu. «Üstün» kişilerden oluşan gizli devrimci bir derneğin, halk ayaklanmalarına önderlik ederek başarıya ulaşabileceğini düşünüyorlardı. Komplo, doğrudan ayaklanma ve terörizm taktikleri idi. Ve devlete ilişkin Marksist öğretiye ters düşüyordu. Bu durum Bakunizm'i; prudhonizm'e yaklaştırıyordu.

(4) 1863'de Lasalle tarafından kurulmuş olan «Alman emekçileri genel derneği», kurucusunun adını alarak Lasalle'cılar örgütü diye adlandırılmaktadır. Lasalle Alman işçi sınıfını, Bismarc'ın kollarına iten bir ihanetçidir. Lasalle'ın halefleri özellikle Schweitser, harekete bir dikta görünüşü vererek, örgüt içinde despotizm ve şovenizm düşüncesini yerleştirmiştir. Lasalle'cılar 1875'in 22-27 mayısına kadar Gotha'da toplanan Lasalle'cı ve Eisenach'cıların birleşik kongresinde Gotha programı çerçevesinde Eisenach'cılarla Alman sosya-demokrat işçi partisinde birleştiler. Ama bu programın oportünist yönleri Marks ve Engels tarafından şiddetle eleştirilerek büyük bir mücadele sonucu Lasalle'cılar 1891'de Erfurt kongresinden sonra Alman sosyal-demokrat işçi partisinden atılmışlardır.

(5) Eisennach'cılar 1869 yılının ağustos ayında Eisenach'da «Alman sosyal-demokrat işçi partisi» nin kuruluş kongresi ile kendisini ilan etti. Bu parti A.Babel ve W.Liebknecth gibi marksizm benimsemiş kişiler tarafından yöneltiliyordu. Bu parti Lasalle'cılara karşı büyük bir teorik savaşa girdi. Bu parti Eisenach'cılar adı ile tanınmaktadır. İşçi kitlesi çıkarlarının Eisenach'cılar tarafından daha iyi savunulduğunu hissettiği için, bu parti çerçevesinde

(Devamı 24. Sayfada)

TOPLUM ve SANAT

HAŞMET ZEYBEK

Dünyamız nasıl enlem ve boylamlarla dikine ve de enine bölünmüş ise, toplumsal olarak da bölünmüştür. Günümüzde bu bölünme iki dünyada odaklaşmaktadır. Emek dünyası, sermaye dünyası. Kişioğlu mutlak bunlardan birinin üyesidir. Seçimi bilincine göredir.

Terazi kefesi gibi biri çökerken diğeri yükselmektedir. Artık dünyanın öküzün boynuzunda değil, emekçilerin omuzunda olduğu bilinmektedir.

Sermaye havadan, başka bir söyleyişle, üretmeden tüketir. Büyük bir beceriyle kendisini üretiyormuş gibi gösterir. Bir yanı demagoji, yalan, diğer yanı talandır. Kendisi olmasa emekçiler olmazmış gibi bir garip hava estirir. Oysa gerçek tam tersidir. Emekçiler olmadan kendisi olmaz. Sonuçta; sermayeyi sırtından atabilen emekçiler yaşama, kültüre, sanata, bilgiye, eğitime, kitaba kavuşur.

Sermaye sağ oldukça emekçileri evire - çevire, emire - kemire sömürmek, iliğini kemiğini kemirmek için, çevresini dikenli telle çevirir. Her şeyden yoksun kılar. Ürettiklerinin belirli bir parçasını, ölmeyecek kadarını büyük bir armağanmış gibi verir. Emekçileri, sanki yaşama amaçlarının kendisi olduğuna inandırır. İstemediğini emeğinin içinde boğdurur. Emek satabilmeyi, iş bulmayı, şans kısmet piyango haline getirir. Sırta kambur, boyunda ur gibi oturur.

Artık toplumun gelişmesi, köklü dönüşümü gerçekleştirmesi, bu pisliğin atılmasına bağlıdır. Herkes pislikten sözeder. Ama önemli olan, nereden başlanacağını bilmek, süpürgeye sarılmaktır.

Kalbin atışı, nabzın vuruşu, kanın temizlenişi bireyin yaşayabilmesi için ne kadar doğalsa, toplumun da bu pisliklerden arınması, temizlenmesi, yenilenmesi, sağlıklı yaşayabilmesi için o derece zorunludur.

Eriyen, çürüyen şey nasıl yenilenirse, toplum da öyle yenilenir. Kirli kan nasıl damarları tıkarsa, kalbi çalışamaz hale sokarsa, bunu isteyen ilâç ticareti yapanlar nasıl sevinirse; toplumun hastalıklarının ticaretini yapanlar da öyle sevinirler. (Oysa bizim istediğimiz hastayı sömürmek değil, hastalığı ortadan kaldırmaktır. Başkalarının yakalanmamasını sağlamaktır. Kişileri aşarak, toplumu sağlıklı kılmaktır).

İşte bu insanlık dışı çıkarlar öyle büyür ki, birbirleriyle öyle kenetlenir ki, insanlarüstü, insanları yiyen bitiren, parçalayan yedi başlı canavar haline gelir. Her bir baş birbirinden hırsla, birbirinden doyumsuz saldırmaya başlar.

Günümüzde bu canavar kişi oğlunun yaratıcı özünü, ileri yönünü yutmaya sömürmeye, posasını çıkarıp atmaya olanca gücüyle çalışmaktadır. Çünkü besini emektir, kurbanları tüm emekçiler!

Peki bu heyula, bu felâket, bu bela, nasıl insanların tepesinde hâlâ? Kendini nasıl yutturuyor, sözünü tutturuyor? Bu korkunç amacını iki tatlı dil bir güler yüzle nasıl gizliyor? Dışı beni içi seni nasıl yakıyor?

Başlardan birini sadece kof, bu içi boşaltılmış, özü - sözü tutmayan PROPAGANDA'ya ayırmıştır. Gülerken yutmaya hazır ağzın cephesinde birbirinden keskin, parçalayıcı dişler saf saf dizilmişler. Bizler partiyiz demişler, derneğiz demişler. Hababam yemişler. Kurbanlarına karşı oldukça nazik davranmışlar, sırtlarını sıvazlamışlar. Sırıtarak, kırıtarak, içlerinin korkunç alevini gizleyebilmek için simsiyah salyalarını beyaz kâğıtlara dökmüşler. Yaşamda karşılığını kaybetmiş, özü kemirilmiş öğütler sıralamışlar.

İşte sana bir de basın...

Bu canavarın kuzu postudur. Serbest uçkur, baldır - bacak gıdıklamasıdır. Hür basın ortamında, esrar kabağına çevrilen insan kafası bu canavarı kolayca kurtarıcı melek olarak görebilir. Binbir rezalet şantaj, fuhuş gürültüleriyle insan avcılar önünde zağar sürülerinden kaçan şaşkın av hayvanı durumuna sokuldu mu, artık burnunun ucunu göremez oluyor.

Bununla da yetinmez, tüm kitle haberleşme araçlarını eline geçirir. Her yönden saldırıya başlar. Politikacıları, satılık kalemleri, yeminli muhabirleri... Gazeteleri, dergileri, radyoyu, televizyonu, reklamları, duyuruları, haberleri halka karşı döndürür. Emekçi kitleleri uyutucu - uyuşturucu - yutucu sömürü hapları hazırlar. Tam sömürülme kıvamına getirir. Bu efsunlar çıtıpıtı baylar bayanlar eliyle, bülbül sanatçıların diliyle sunulur. Ekmek parasına binlerce insana iş bulur. Bu kadar iş alanı açınca kendisi ortadan kaybolur. Kendi adına başkalarını konuşturur. Kara emellerini gizler. Yutmayanlara karşı zor kullanır.

— Demokrasilerde, demokrasiyi yıkma hürriyeti yoktur.

Bu, zoru örtmenin çabasıdır. İçindeki şiddeti yansıtır.

— Devlete çarpanların kafası kırılır.

Kendi safındakiler devlettir, kendileri devleti çarpabilir.

— Beynelmilel komünist mihraklar...

Yılların sloganı. Amerika'dan ithal malı, 1950'lerden kalma Marşal planı ile gelen Truman doktrini. Bunun altında beynelmilel emperyalist mihraklar gizlenir. Ülkenin yeraltı ve yerüstü zenginlikleri peş-

keş çekildiği gibi, saçı bitmedik çocuğun emeği satılır borçlanma adı altında.

Arkasından gelen dilden düşmeyen milliyetçilik cilası da sermayenin, tekelci sermayenin, uluslararası sermayenin gayrı - milliyetçiliğidir. Bu emekçiler çok iyi bilmektedirler. Kimin kökünün dışarda, kimin içerde olduğu bellidir. Yavuz hırsız becerikliliği ile emekçiler kendilerini suçlamadan, kendileri onları karalayıp, baskın çıkma politikalarını sürdürüyorlar.

Yalanla doğruyu, hayalle gerçeği gizlemek. Devleti soyarken yavuz olmak, hırsızlığı ortaya çıkınca yüzsüz olmak. Devlet yıkılıyor diye bağırıp yanlış hedefler göstermek. Silâhsız insanlar üstüne silâhlı saldırılar düzenleyip, «vatanseverlerle vatan hainleri çarpışıyor» deyip, hainlerin safında yer alarak sermayenin yurtseverliğinin örneğini vermek. Bir yandan komünist tehlike çığlıklarıyla terör estirirken, o işbirlikçileriyle ortak savunma örgütlerine girerken, «beynelmilel mihraklar» üstüne demeçler vermek, öte yandan doğu blokuyla sıcak ilişkilere girmek. Ticareti artırmak, yatırımlarını çoğaltmak. Emekçiler anlamaktadırlar ki onlar için «tehlike» kendileridir. Muhtemel «tehlike» lere karşı alınan tedbirler kendilerine karşı alınmaktadır. Bütün bu teşkilâtlar içerdekileri sindirmek için kurulmuştur.

İşte düzenin çirkin yüzü, budur meselenin özü.

Arkasında devleti, kurumları, ordusu, bankaları ile koca bir düzen. Bütün bu yaygaralara neden. Görelim bakalım bunlar nedir?.. Emperyalist - kapitalizmin karakteri nerden ileri gelmektedir?

1 — Kapitali biriktirmek; bununla kalmayıp merkezileştirmek, tekelleşmek.

2 — Tekelleştikçe vatansızlaşmak, dış sermaye ile bağlar oluşturmak. Ve vatansızlaştıkça şart olur «vatansever» kesilmek. Artık tekellere, holdinglere düşer devleti çekip çevirmek. Bir avuç da sözde millî, özde gayrı - millî yaratıp saldın mı ortalığa, toz dumana, sap samana karışır. Malî oligarşinin saltanatı başlar. İşine geleni güçlendirir, yaramayanı sulandırır. Sınıflar ve devletin içine köklerini salar, imparatorluğunu kurar. Orospuluğunu oynar. Karakteri, büyük kapitallerin ve ilkel sermayenin sentezidir. Büyük gayretlerine rağmen çelişkileri, emekçilerin umudu olan çelişkileri kaldıramaz; tersine hızlandırır. İç pazarlar daralır, meta arzı çoğalır, kapitallerle organik birleşme yükselir, şiddeti artırır, işsizliği çoğaltır, paranın alım değerini düşürür. Bir yandan iç pazarı elinde tutmaya çalışırken diğer yandan da yeni pazar yolları arar. Uluslararası nüfuz bölgeleri kurar. Yeni hammadde kaynakları arar.

3 — Artık dışarıya meta yerine sermaye ihraç etmeye çalışır. Nasıl olsa gittiği yerde ucuz emek boldur. «Tepelerinde yumruğu bulundur. Kasalarını doldur.» Yeni bir istilâ yoludur bu. «Ne diye askerî işgal yapacaksın, hammaddeleri istila et, yeraltı, yerüstü kaynaklarına el koy, ülke sermayesiyle ortaklıklara, yatırımlara giriş; bir koy onbeş al.»

4 — Bütün dünya ekonomisi zincirleme birbirine bağlanır. Uluslararası sermaye, kökü dışarda olan sermaye gitgide palazlanır. Tekeller, holdinglerin bitleri kanlanır. Hükümetler kurar, hükümetler devirir. Kendisine en uygun durumu kollar. Gereğinde şiddetin en zorlusunu uygular.

5 — Zincirler birer ikişer kopmaya başlayınca, yaralı hayvan gibi azgınlaşır. Daha fazla saldırır, saldırganlaşır. Başların kardeşçe, birlikte paylaşımları mümkün olmazsa, birbirlerine diş gösterirler, birbirlerine girerler. Emperyalist paylaşım savaşı çıkar. Yok olmamak için kan emmek, yeni sömürü yolları bulmak zorundadır. Sömürgeler arası, ülkeler arası çıkar çelişkileri yaratır. Pazar kapma, ham madde - işgücü yağmalama, daha fazla faiz kapma onları birbirine düşürür. Ekonomide denge bozulur, teknikte ilerleme düşer, militarizm artar. Bu kapitalizmin ölüm çağıdır. Tek dayanağı gericiliktir. Milletlerarasında denge erir, parçalanır. Nüfuz alanlarında, teknik rekabette eşitsizlik, öldürücü silâhlarda eşitsizlik dünya çapında savaşlara yol açar. Ama her seferinde emperyalist zincirin halkalarından birkaçı daha kopar.

6 — Emperyalizm, savaş, kan demek olan yabancı paralı askerlerini, politikacılarını, din adamlarını ve bürokratlarını işçi sınıfının mücadelesini soysuzlaştırmak, engellemek için seferber eder. İşçi aristokrasisini, sarı sendikacılarını, sosyal demokrat partileri, yalancı sosyalistleri piyasaya sürer. Mücadele içindeki türlü hastalıklar, sapmalar bir şeyi müjdeler: sosyalizmin yaklaştığını.

Üretici güçlerle üretim ilişkileri arasındaki çelişmeyi ancak devrimin üstün gücü çözebilir. Maskaraya çevrilmiş bilimi, satılmış basını, eleştirideki, örgütlenmedeki yasağı, asrî üfürükçülüğü, sonu gelmeyen muhbirliği, toplumun yükü olan bürokrasiyi... proletaryanın devrimi siler süpürür.

Emperyalist - kapitalizm kendi sonunu gördükçe, geleceğin toplum düzenini gördükçe ve dünyada halkların mücadelesi hızlandıkça, bu gücü de hesaba katar ömrünü uzatma pahasına. Sosyalist ekonomiye:

— Sen beni kabul et, ben de seni edeyim, der.

Günümüzde reformist anlayışların, detant politikalarının, karma - ekonomilerin, kapitalist olmayan yoldan kalkınma hayalleri yaratmanın, devlet kapitalizmini sosyalizm saymanın, hasılı, modern - revizyonizmin kaynakları burada yatar.

Devrimin özü çarpıtılır, sözde sosyalizm, özde kapitalizmi savunur bu burjuva görüşleri. En az düşman kadar tehlikeli olan bir ikincisi de budur.

Emperyalizm, paçası yanmanın paniği içinde, bütün çabası kendi durumunu gizlemek, suçu suç-

suza yüklemek, baskın çıkmak, diğer bir adı kaypaklık olan politik davranmaktır. Sadece el çabukluğu becerikliliği ile haksızlığını, insanlık dışılığını canhıraş bir biçimde gizler. Nasıl ki varoluşu doğal değilse, nasıl ki bu doğal olmayanı doğalmış gibi gösterirse, bu becerikliliğini bu yeteneğini de ölünceye kadar korur.

— Nurlu ufuklar, müreffeh Türkiye...

— Yüzde elli indirim.

Amaç kolayca sindirmek, sindirim.

Bir şey söylüyor gibi gazetelerde haberler, radyolarda söylevler, televizyonda artist kaprisleri, aynaya bakmayıp da televizyona kızma... Sonuç, canavara övgüler düzerler, boynunu, boğazını, ağzını gıdıklar şevke getirirler. Ne kadar yıkılmaz, dokunulmaz olduğunu yayarlar.

Diğer bir baş, uhrevi bir alemde avlamaya çalışır, Tanrı'nın yeryüzündeki temsilcisiymiş gibi yorumlanır, gösterilir. Emekçi kitleler bu dünyada ne kadar aç - sefil olurlarsa, öbür dünyada da o kadar rahat ederler. Bütün öğütler, dokunmamak, çarpılmamak, nedensiz boyun eğmek üzerinedir. Konunun kökündeki üretim - tüketim - üleşim onu ilgilendirmez. İşi birtakım kavram kargaşası yaratmaktır. Bu dünyadan işi öbür dünyaya atmaktır, uyuşturmak, yozlaştırmaktır.

Eşitlik - adalet - özgürlük diye yaygara koparan bir canavar, eşitlik diye diye eşitsizliği, adalet diye diye adaletsizliği ,özgürlük diye diye özgürsüzlüğü yayar.

Öbür başın işi sadece vurmak, kırmak, kendini korumaktır; silâhlı, bıçaklı, panzerli... Ama bu başlar, böyle şematik sıralar içinde değil, yaşamın karmaşıklığı içinde görevlerini yaparlar. Başlar, birbirleriyle yarışırcasına saldırır, göğüsleyemeyeni yıldırır, sıkışırsa kendi kurallarını bile kaldırır. Silâhlarla donatılmıştır. Tek işi vurmaktır. Diğer başları atlayanları kıymaktır.

Hepsinin şah damarı taşıyan baş, sadece para işleriyle uğraşmaktadır. Görünüşte, ne politik - ne askerî - ne siyasal hiç bir şeye bulaşmamaktadır. Her köşe başına banka adına taktığı dükkânını açmaktadır. Son moda giyimli, minili, smokinli, yumuşacık, çağdaş insanlar çalışmakta. Neden, bu güzelim insanlar canavarın kanında alyuvar olmakta? Aklı almaz, aklı aldı mı, zaten canavarın hizmetinde olmaz. Halkın hizmetini seçer. O zaman da güleç yüzlü canavar kellesine fiyat biçer. Resimlerini bastırır, ilânlar astırır. Oltalarını, takımlarını, vurucu başlarını eyleme geçirir.

Bu başlar, düz ve yapay değildir. Her başta binlerce başçık vardır. Gövde sömürüye karşı oldukça hassas ve gözeneklidir. Tırnaklarının üstünde bile pul pul sömürü gözenekleri vardır. Sivilce gibi, ergenlik gibi milyonlarca yara döker. İşçinin - köylünün - aydının kanıyla, canıyla beslenen bu canavara karşı nasıl bir kurtuluş savaşı verilmelidir? Geçmişte nasıl verilmiştir? Başka yerde nasıl verilmektedir? Bizde nasıl verilecektir? Emekçi kitle karşısına nasıl dikilecektir? Kuşkusuz bir gün bu, içi kan, irin, zulüm, polis, cop, panzer, tefeci, tüccar, ağa, işbirlikçi dolu gövde yere serilecektir.

Bu canavarın bir ayağı bir ülkede, gövdesi sömürüsü altında olan bütün dünyadadır. Ayağını çektiği ülkeler bağımsızlık savaşını başarmışlardır ki, ne mutlu.

Bu canavar, üstüne çöktüğü ülkenin işçisini - köylüsünü - aydınını geniş halk cephesini kara kara düşündürmektedir. Bu canavar, bu ülkeden, dünyadan nasıl silinir gider? İşçisi - köylüsü - aydınının öncül işi, olanakları elverdiğince, canavarın en yumuşak yerini bulmak ve de ateşi vermek sorunudur. (Bize göre en yumuşak yeri kuyruğunun altıdır. Ateşi alınca kendi dumanında boğulur, kül olur, biter.) Bu çağda, bu canavarın yenilmemiş olması dünyanın alnında bir kara lekedir. Her sanatçı, elinden geldiğince bu kara lekeyi silme yarışına katılmalıdır. Katılmayan gerçekten ve gelecekten sorumludur.

Biz, şimdi, efsanesiz anlatıma geçelim.

İşte sermaye, bu korkunç düzeni içinde, sanatçı ile halk arasındaki dolaysız bağı koparır. Sözüm ona isteğine göre yazmakta özgür olduğunu söyleyen sanatçı, gerçekte pazar için yazmaya başlar. (Ev kirası, ekmek parası vb.) Paranın özgürlük anlamına geldiği, kişiye egemenlik sağladığı toplumda yaşamak için, düşünce üreticisi (sanat adamı) köleleşmek zorunda kalır. Bir dönem sonra sanat için sanat, para için sanat haline gelir. Her şeyin para ile alınıp satıldığı bir çağda, sanatın da alınan eşyalar haline gelmesinden doğal ne olabilir? Sözde özgür, özde çöken sınıflara bağlı sanat karşısında, halka dayanmak isteyen sanatçı, yükselen sınıfın safında yer almalı, bu yükselişi canla başla desteklemelidir. Çöken sınıfın çöküşünün hızlanmasına yardımcı olmalıdır. Çabuklaştırmalıdır.

Devrimci sanatçı, kendinde geleceği taşıyan emekçi sınıfın görüşünü benimser. Yapıtlarını yaratmasındaki belirgin öğe takındığı sınıfsal tavır, düşünsel estetik tutumudur. Sınıf kavgası yolu; işçilerin, sanatçıların, sürekli devrimcileşmelerini, kendilerini her aşamada yenilemelerini sağlayacaktır. Bu özellik işçi ve sanatçılara devrimci sınıf tavrı kazandıracaktır. Sanatçıyı etkileyen bir diğer öğe de materyalist felsefe, diyalektik yöntemdir. Bu öğeler; düşünce, bilinç sağlar ve halkın bilinçli yaşamını yansıtır. Emekçi sınıflar, sanatçı için, sonsuz esin kaynağıdır. Tarihin önemini kavrayıp yapıtlarında onu yorumlamalıdır. Öğreneceğimiz, halkların haklı kavgalarının çizdiği yolda evrenselliği yaratmak için durmadan yürümektir. Düşmanı yeninceye kadar kararlı savaşmaktır. Halkımızın tarihi yapısına, ulusal ruhuna, geleneklerine devrimci düşüncenin ışığında bakmaktır. Çünkü sanatçı, kit-

lelerden öğrendiğini, kitlelere öğretir. Köklü dönüşümün sağlanmasına katkıda bulunur. Zengin, canlı kılgısal eylem içinde devrimci geleneğin, ulusal ruhun oluşmasına katkıda bulunacak yapıtlar verebilir.

Halk bilimi halkın malıdır. Yaşamla sıkı sıkıya bağlanmalıdır. Müzelik eşya değildir. Üretimin içindedir. Sömürücü saptırıcılar, üretimden koparak, değersiz müzelik eşyalar haline getirmişlerdir. Yaratıcı çalışma, halk biliminin en güzel özelliklerini alır ve işler. Yurduna, halkına dayanmayı, halkın davasına hizmet etmeyi, ondan esinlenmeyi amaçlar. Çünkü bütün çabası halkını en iyi biçimde dile getirmektir. Kitleler sadece tarihi yapmakla kalmaz bunun yanısıra büyük sanatlarını da yaratırlar ve korurlar.

Geçmişin sanatında paha biçilmez güzellikleri, incelikleri, folklor ürünlerini araştırmalı bulmalı, doğru içerikle işleyip bugünkü yaşamı yansıtan yapıtlar vermeliyiz. Yapıtlarımızı yaratırken kitlelerle doğrudan ilişki kurmalıyız. Yaşamlarını paylaşmalıyız.

Halk kültürünün türküleri, destanları, ağıtları, opera - bale gibi en karmaşık türlerin bile tohumlarıdır. Onun, kendini yıllardır ezenlere karşı yarattığı hikâyeleri, hicivleri, fıkraları, yanık türküleri vardır. Sanatın her türüyle devrimci örneğini kolayca benimseyecek duyarlıktadır. Halk, eğitime öğrenime, işe, özgürlüğe, siyasete olduğu kadar sanata da susamıştır. En güzele, en ileri şeylere layıktır. Heykeli de, baleyi de, çok sesli müziği de ve daha nicelerini de tadacaktır.

Devrimci gerçekçilik derin toplumsal kökleri olan bir olgudur. Yeni ve olumlu olanı alır, eski ve geri olanı yıkar. Sanat ürünleri toplumsal ilişkilerden doğan olaylardır, olgulardır. Ve sanata ait bulgulardır. Toplumsal ilişkilerin değişmesi ile birlikte, insanların estetik duyusu da değişir. Buna bağlı olarak, sanat ürünleri de değişir.

Onun için diyoruz sanatçı toplumun ürünüdür. Toplumdaki üretim ilişkilerinin belirlediği insan ilişkilerini yansıtandır.

— AÇIKLAMALAR — (Baştarafı 20. Sayfada)

toplandı. 1971-1972 işçi grevlerinin Bismarc tarafından bastırılması, proleteryanın saflarında birliğin olmasına elverişli bir ortam oluştu. Bu nedenle işçi sınıfnının tek bir örgüt içinde toplanması gerekiyordu. Lasalle'cılar ve Einsach'cılar Gotha programı çerçevesinde «Alman sosyal-demokrat işçi partisinde» tek bir örgüt altında birleştiler.

(6) Yeni Kant'çılar: Burjuva felsefesinin 19. yüzyılın ortalarında Almanya'da ortaya çıkan gerici bir akımın temsilcileriydi. Bunlar Kant felsefesinin en gerici ve idealist yanlarını alarak oradaki materyalist öğeleri red ettiler. «Kant'a dönüş» sloganı altında Kant'çı idealizmin dirilişini savundular. Diyalektik ve tarihi materyalizme karşı çıktılar.

KİTAPLAR

«SELİMİYE MEKTUPLARI» (1)

Yılmaz Güney'in ikinci tutukluluğu döneminde eşi Fatoş Güney'e Selimiye cezaevinden yazdığı mektupları içeren kitap «Selimiye Mektupları» adıyla yayınlandı. Böylece romanları, hikâyeleri ve filmleriyle geniş bir kitlenin yakından tanıdığı Yılmaz Güney, sürekli ve kesintisiz gelişen hayatı değiştirebilmek için insan bilincini mektuplarıyla da etkilemek çabasında. Kuşkusuz, Fatoş Güney'e yazılan bu mektupların önce bireysel çıkışı var; ama giderek toplumsal bir boyutu da içerir duruma gelmesinde, yazıldıkları tarihlerde, insana ilişkin tüm özgürlüklerin yokedilmesi ve tutukluluğunun da payı var. Hemen bir diğer etkeni de ekleyelim: Sanatçının, kendini devrimci mücadelenin içinde bulması, olaylar ve nesnel koşulların zorlaması yetişiminde hızlı bir süreci getirdi. Tutukevinden dışarıya yazılan mektuplarda bu bilinçlilik sürecini, hayatı diyalektik gelişim içinde kavramanın izlerini görüyor, kabına sığmaz çoşkun bir yüreğin özlemlerini, hasretini birlikte duyuyoruz.

Bugüne kadar epeyce sanatçının mektupları kitaplaştı. Nâzım Hikmet'in karısı oğlu Mehmet Fuat'a, Vanu'lara, Kemal Tahir'e, Mayakovski'nin Lili Brik'e, Kafka'nın Milena'ya, Orhan Kemal'in Fikret Otyam'a, bunlara Gorki'nin mektupları da eklenince liste uzar. Sözün kısası, pek çok sanatçının yapıtlarının oluşumunu mektuplarından öğreniriz. Yılmaz Güney'in eşine, Nâzım Hikmet'in Piraye'ye gönderdiği mektuplar arasında içerik açısından benzerlikler var. Her ikisi de çoşkun, yüreklendirici, iyimser, eleştirici. Ama Nâzım'ın kişiliği sosyalist olmanın sorumluluğuna sahip. Yılmaz Güney'in ise «Selimiye Mektupları»na yazdığı özeleştiri niteliğindeki önsözde belirttiği gibi kişiliği eleştiriye açık: «...Çok sonraları, Marksist-Leninist olabilme yolunun, ancak ve ancak **proletarya diktatörlüğü** için, hayatın her alanında durdurulmaksızın sürdürülmesi gereken mücadele sürecinden geçeceğini kavramıştım. Çok sonraları, değiştirmek istediğimiz toplumun, değiştirilmesi gereken bir parçası olduğumu kavrayacaktım.» (s. 11) Bir de, sensürden geçmiş, «görülmüştür» damgalı mektupların halkımızca da okunmasında yarar gördüğü için kitaplaştırmış Yılmaz Güney. Bu mektupların «sevgili» «ciğerim» «benim dünya güzelim» diye başlayan yada biten cümleleri salt bireysel bağlanmadan dolayı ileri gelen ifade biçimi değil, devrimci dayanışmanın ve sevginin ifade biçimi olduğunu belirtelim. Bu açıdan Yılmaz Güney'in insani ilişkilerinde sekterliğin izleri yok. Bunu, Lili Brik'e mektuplarında «Patilerinin ucuna dek senin olan Çen» diye yazan Mayakovski'nin bireysel bağlanmasıyla karşılaştırınca, (2) Yılmaz Güney'in dışa dönük, insani ilişkilere açık kişiliğini daha olumlu buluruz.

«Selimiye Mektupları»nın ikinci önsözünü sanatçının eşi Fatoş Güney yazmış. Ulaş Bardakçı'nın öldürüldüğü günden sonra başlayan Yılmaz Güney'in tutukluluk serüvenini, bazen geriye dönüşlerle, içten, ince bir duyarlıkla anlatıyor Fatoş Güney. Yalnız dikkatli bir gözlemci gibi değil, özverili, sevecen, titreyen, çözülen yönleriyle anlatıyor. Sanatçının oğluna (küçük «zaza»sına), eşine, sinemaya, emekçiler için güzel bir dünya kurma tutkusu önsözün konusu. Fatoş Güney'in, 12 Mart faşizmini, insani ilişkiler açısından değerlendirdiğini söylemek yanlış olmaz.

Mektupların içeriği, birey olan Yılmaz Güney'in kaygılarını, acılarını, dostluklarını, eski yarı-lumpen yaşantısının eleştirisini, endişelerini, kıskançlığını, tutukevi gereksinimlerini açık seçik sergiliyor. Kimi zaman, karamsarlığını, yılgınlığını yenmeye çalışırken, kimi zaman da tutukevi koşullarını zorlayan, hayatı tutukevinde de bulan Yılmaz Güney öne çıkıyor. Hiç kuşkusuz, mektupların «görülerek» dışarıya ulaşması, eşinin dışardaki konumunun değiştirilmesindeki etkiyi kısıtlı kılıyor. Örneğin, Fatoş Güney'in foto roman çevirisi yapmak girişimini uyarışı.. yada eşinin çiftlik kurmak düşüncesine katılışı. (Tutukluluk dönemi bitince ilk yaptığı filmi «Arkadaş»da, burjuvaziye katılınca yozlaşan Cemil'in karşıtı olarak «köy küçük burjuvası» kardeşinin çiftlik evindeki yaşantısını yüceltişi buradan kaynaklanıyor sanırım. (3) Bir de, sakıncasız yazmak olanağının kısıtlı olması, Yılmaz Güney'i bıktırıcı tekrara düşürüyor; ama sanatçı bunun farkında.

Bu mektuplarla, olumlu ve olumsuz tavırlarıyla, dünyayı karmaşa içinde kavrayıp temel belirleyici öğeleri öne çıkaran Yılmaz Güney'i buluruz. Yaşadığı nesnel koşullar düşünülürse, sanatçının bilinçlenme sürecini satır satır okuyup görürüz. O, sosyalist gerçekçiliğin iyimserliği içindedir. Yarınlara inancını sürekli pekiştirir bu. Dost bildiği insanların ikiyüzlülüğüne rağmen insanlığa güvenini yitirmez. Çünkü sınıfsal temele dayalı bir odaktan değerlendirir hayatı. Ne kendini, ne de çevresindeki insanları idealize etmeden, nesnel koşulları içinde yansıtır. Hem çocuksu, hem yiğit, hem de korkak yönleriyle.. Hüzünlendiği, ağlamaklı olduğu, hatta «serçe kuşu gibi güçsüz, çocuk gibi yufka yürekli» yanlarıyla gözümüzün önüne gelir. Özgürlük ve hasretlik tutkusunu olumlu biçimde dışa vurur. Tutkusu da benmerkezci, bireysel değil. Çünkü kendinden sözederken de materyalisttir ve halkın acısı, umudu, hasreti birey olan Yılmaz Güney'in kimliğinde toplanmıştır. Sanatını da aynı yöntem içinde düşünür. 14 Şubat 1974 günlü mektubunda, içerde duyduğu sevinci; «Nedir bu duygunun adı? Bu, halkımın şu an içinde bulunduğu değişimin, toplumsal uyanışın bana yansıyan coşkusudur... ve biliyorum ki bu coşku ve sevinci beynimin barajlarında biriktirmek enerjiye dönüştürmek ve halkımın gerçek çıkarları doğrultusunda kullanmak görevimdir. (s. 249).» sözleriyle açıklar.

«Selimiye Mektupları», Yılmaz Güney'in hikâye, senaryo, roman çalışmalarına ilişkin bilgileri de içeriyor. 12 Mart döneminin sarsıntılı günlerinde, içerdeki sanatçının ortamı aşma, tüm çelişkileri odaklaştırma çabası bunlar. Örneğin, 27 Eylül 1973 tarihli mektupta kısaca anlattığı «angut kazı ile çocuk» hikâyesi; alegorik, ama pek çok olguyu düşündüren yapıda. Kimi mektuplarının ayrıntısı bile hikâye öğeleriyle dolu. «Penceremden Üsküdar-Kadıköy yolunun bir parçasını görüyorum. Otobüsler, arabalar, çeşitli telaşlarla yüklü insanlar geçiyor... Cimri bir güneşin soluk aydınlığı, bir at arabasının çıngırakları...» gibi. Alıntılar çoğaltılabilir, ama kesin olan şudur ki, Yılmaz Güney'in mektupları usta işi düzyazı örnekleri olmanın ötesinde, ortamın ilerisine geçen kişiliğini de belgelemeye yeterli. Bu açıdan, «Selimiye Mektupları», hayatı, her an değişen toplumsal koşulları değerlendirip çözümler getirmeye çalışan bir sinema yönetmeninin geleceğe ilişkin tasarılarını içermekle kalmaz, kendisinin geçirdiği değişim sürecini de belgeler.

Ahmet Ada

---

(1) Selimiye Mektupları, Yılmaz Güney, Güney Filmcilik y. 271 s. 30 lira

(2) Burada, Ekim Devrimi'nin yetiştirdiği devrimci şair Mayakovski'nin çelişkisine ilk dikkati çekenin Nedim Gürsel olduğunu belirtelim.
Bkz. Halkın Dostları, s. 12

(3) Bkz. «Arkadaş» Filmi Üzerine, Yarına Doğru, Aralık 1974, s. 10

MARKSİZMİN BİR KARİKATÜRÜ VE EMPERYALİST EKONOMİZM

Emperyalizm tahlilleri Stalin'in deyişiyle «emperyalizm dönemi marksizmi» Leninizmin ayraçlarından biri ve evrensel tezleridir.

Lenin «Emperyalizm, Kapitalizmin En Yüksek Aşaması» adlı kitabında tekelci kapitalizmin ayırıcı özelliklerini incelemiştir. Lenin önsözünde kendisinin de belirttiği gibi, çarlığın sansürü nedeniyle daha çok «teorik -özellikle ekonomik- bir tahlille» sınırlı olan bu kitabını daha sonra yazdığı ve devrin siyasal, sosyal ve ekonomik tahlillerini içeren makaleleriyle tamamlamaya çalışmış, tekelci kapitalizm dönemini bütün yönleriyle incelemiştir.

Lenin, «emperyalizm muzaffer olmuştur, o halde ona hizmet etmeliyiz» diyen açık sosyal-hainlere ve emperyalizmi sadece «finans-kapitalin bir dış politikası» olarak göstermeye çalışan gizli sosyal hainlere karşı amansız bir mücadele verirken, bu oportünist çizgiye tepki duyan ancak meselelere proleter devrimci bir tarzda yaklaşamayan, devrimci Sosyal-Demokrasi içindeki «sol»larla da mücadele

etmiştir. Lenin'in «Marksizmin karikatürü, emperyalist Ekonomizm» diye nitelendirdiği bu «sol» çizginin savunucularına göre, mademki emperyalizm siyasi gericilik, hakimiyet eğilimidir ve her yerde demokrasiyi ortadan kaldırmaktadır, o halde «emperyalizm altında» siyasi demokrasi «ekonomik olarak elde edilemez bir şeydir» ve demokratik talepler için mücadele gereksizdir, hatta gericidir.

Lenin bu «sol»ları şöyle değerlendiriyor: «Bugünkü savaşın emperyalist savaş olarak tanınması ve bunun kapitalizmin emperyalist çağıyla yakın bağının üzerinde durulması sadece kararlı muhaliflerle değil aynı zamanda kararsız dostlarla da, ki bunlar arasında «emperyalizm» kelimesi pek rağbettedir, karşı karşıya gelmektedir. Bunlar emperyalizm kelimesini **ezberleyip**, işçilere umutsuzca karmakarışık teoriler sunmakta ve eski ekonomizmin bir çok eski hatasını canlandırmaktadırlar. Eski Ekonomistler 1894-1901 arasında, kapitalizm zafer kazanmıştır **bu yüzden** siyasi meselelerle uğraşmaya gerek yoktur diye düşünüyorlar, Rusya'da siyasi mücadelenin reddi hatasına düşüyorlardı Bugünkü emperyalist Ekonomistler de, emperyalizm zafer kazanmıştır **bu yüzden** siyasi demokrasinin meseleleriyle uğraşmaya gerek yoktur diye düşünüyorlar.» **(Marksizmin Bir Karikatürü ve Emperyalist Ekonomizm)**

Lenin bu «sol» çizgiyi, G. A. Piatakov'un, P. Kievsky takma adıyla «Proletarya Ve Finans-Kapital Çağında Ulusların Kendi Kaderlerini Tayin Etme Hakkı» isimli makalesini hedef alarak «Marksizmin Bir Karikatürü Ve Emperyalist Ekonomizm» adını verdiği makalesinde eleştirmiş ve mahkûm etmiştir. HALKIN YOLU YAYINLARI tarafından Türkçeye kazandırılan ve emperyalizm çağında devrimci proletaryanın demokratik talepler uğruna mücadelesindeki marksist tavrı açıklığa kavuşturan ve tekelci kapitalizmin özelliklerini bir çok yönden tahlil eden bu kitabın devrimciler tarafından okunmasını gerekli görüyoruz.

JLAYLAR - GÖRÜŞLER - HABERLER

PAZARCIK KÖYLERİNDE AĞALARA KARŞI MÜCADELE VAR!

K. Maraş'ın Pazarcık köylüleri, uzun senelerdenberi topraklarını gasbeden ağalara karşı, topraklarını korumak için harekete geçtiler. Şimdiye kadar suskun duran köylüler, haklarını almak için, birlikten kuvvet doğacağına inanarak ve böylece güçbirliğiyle hareket etmenin bilincine vararak, ağalara karşı mücadeleye başladılar. Topraklarını ekim zamanı olan Nisan ayı içinde sürmeye ve ekmeye başladılar.

Osmandede, Eylen ve Salmanıpak köylüleri, öncelerі ağaların hiçbir direnişleri ile karşılaşmadılar. Köylülerin haklı, kararlı ve yiğitçe hareketleri karşısında korkuya kapılan ağalar, ne yapacaklarını şaşırdılar.

Daha sonra pazarcığın Karahüyük, Fituşağı, Fanfaz, Kelibişler, Köprüağzı, Hanobası ve Emiroğlu gibi birçok köylerin de aynı amaçla mücadele vermeleri, ağaları ciddi bir telaşa düşürdü. Ağalar gelişen halk muhalefetini dağıtmak ve sindirmek için, çeşitli yollara başvurdular. En nihayet ağalar, Devlet Güçlerini kullanarak duruma müdahale ettiler.

20/Nisan/1976 tarihinden sonra pazarcık ovası, Jandarma güçleriyle, Özel Komando Birlikleri ile dolup taşdı. Her köyün giriş-çıkışı kontrol altına alındı. Gece işinden gelen köylü, evine giden yolcu, çeşitli suallerle karşılaştı. Böylece Pazarcık köylerinde sıkıyönetim ilân edilmiş oldu.

Bu köylerden özellikle Emiroğlu köyü halkı baskı altında bulunmaktadır. Köyün bütün erkekleri Jandarma dipçiği ve komando baskısı altında evlerinden alınarak, Pazarcığa götürüldüler. Şimdi Emiroğlu köyünden aşağıda isimleri yazılı 21 kişi tutuklu bulunmaktadır. 1 — Hasan Düzgüner (45), 2 — Salman Düzgüner (27), 3 — Cuma Tosun (26), 4 — İbrahim Atıcı (29), 5 — Abdullah Atıcı (25), 6 — Abdullah Atıcı (33), 7 — Ali Rıza Örnek (27), 8 — Hacı Örnek (19), 9 — Mustafa Kılıçoğlu (23) 10 — Reşit Göçer (40), 11 — Ali Çılgın (67), 12 — Bedri Ağar (27), 13 — Mustafa Yaraşır (21), 14 — Davut Negüzel, (29) 15 — Hüseyin Negüzel (24), 16 — Hamza Göçer (29), 17 — Hüseyin Göçer (25), 18 — Hasan Atıcı (24), 19 — Nejdet Gün, 2 — Ömer Özsökmenler, ve 21 — Hüseyin Sayılır.

Emiroğlu köyü ağası (Mahmut Emiroğlu) ile köy halkı arasındaki mücadelenin nedenlerini ise, bu köyden 67 yaşındaki Ali Çılgın şöyle anlatıyor.

«1950 yıllarında köyümüz civarında araziler, köyümüz halkı tarafından sürülürdü. Herbirimizin birer parça tarlası vardı. Uğraşır dururduk. Yalnız köyümüze ait, fakat kullanılmayan bataklıklar vardı. Sonradan bu bataklıklar Devlet tarafından kurutulmaya başlandı.

1955 yılında ağa (Mahmut Emiroğlu) bir keşif kaldırarak; kurutulan bataklıklarla birlikte, elimizde bulunan toprakların da kendisine ait olduğunu ilân etti.

Arazi keşfi yapıldı. Biz bu topraklardan dolayı ağa ile davalı olduk. Mahkeme o zamanlar kesin bir karara varmadığı için, araziye kimse müdahale

edemiyordu. Sonradan ağa, köyün bütün topraklarını hazineden icar aldığını beyan ederek, toprakları sürmeye başladı. O zamandanberi sürer gider. Bu arazilerle ilgili o zaman devam etmekte olan dava hâlâ neticelenmedi. Eğer gerçekten ağa bu arazileri iddia ettiği gibi hazineden icar yolu ile almış ise, kaç seneliğine almış; bunu da anlayamadık. Ne zaman hazineye gitti isek, hakkınız varsa Devlet kanalıyla alırsınız dediler .Bu bizim süregelen davamız ne oldu? diye, ne zaman yetkili mercilerine sorduk isek; hakkınız varsa bir şey olmaz karşılığını aldık. Aşağı yukarı 21 senedenberi böyni (600 dönüm) sürdük ve ektik. Ağanın elinde bubir gerçek. Hakkımızı yetkili makamlar ne inkâr ediyor, ne de vermeye yanaşıyorlar. Son çare olarak, bizler hakkımızı almak için, birlikte hareket etmekten başka çare bulamadık. Bu maksatla, 1976/ Nisan ayında hakkımız olan arazilerden bir kısmını (600 dönüm) sürdük ve ektik. Ağanın elinde bulunan arazi ise 7000 dönümdür...»

Bundan sonra Emiroğlu köyünde ve Pazarcığa bağlı diğer civar köylerde tutuklamalar başlar. Öyle ki Jandarma güçleri bu köylerde ve köy yakınlarında her kimi gördülerse, Apar-topar götürürler. Bazılarını epeyce yorduktan sonra bırakırlar. Birçoklarını da tutuklayarak Pazarcık Kapalı Ceza Evine sevk ederler. Sadece bununla yetinseler iyi; bunun yanısıra işkence metotlarına da başvururlar. İşkenceler ençok Ömer Özsökmenler (öğrenci) ile Nejdet Gün'e uygulanır.

Nejdet Gün (öğretmen) işkencelerle ilgili olarak başından geçenleri şöyle anlatıyor:

«İsmini hatırlıyamadığım, fakat soyadının İnal olduğunu kesin olarak bildiğim, Komando Yüzbaşısı beni huzuruna çıkardı. Önce gayet tatlı bir lisanla şunları söyledi:

— Sen Emiroğlu köyünden değilsin. Burada hangi amaçla bulunduğunu biliyoruz. Zaten seni çoktanberi arıyoruz. Şimdi soracaklarım cevaplar senin akibetine tesir edecektir. Eğer cevaplarında Devrimci militan olmadığın anlaşılırsa, senin kurtulman için gereken çabayı gösteririm, dedi.

Bu sırada ben yüzbaşı ......İnal'ın amacının ne olduğunu anladım; sözünü keserek dedim ki:

— Sözlerinizden anladığıma göre, eğer devrimci isem, yüzde yüz suçluyum. O zaman ben de size diyorum ki; ben devrimciyim. Devrimcilik anlayışımdan da asla taviz vermem. Burda da başka yerde de Devrimci olduğumu gururla haykırırım. Beni bu olaylarla ilgili olarak buraya getirdiniz. Bu olaylarla ilgili olarak da ancak bağımsız mahkemeler karar verebilir; dedim.

Yüzbaşı ilk tavrını değiştirerek öfkeli bir tarz da; senin anlayacağın dilden hareket etmek lâzım diyerek, bana işkence yapmaları için erlere emir verdi. Erler beni bir odaya götürdüler. O sırada Komando Yüzbaşısı tekrar bağırarak; biraz sonra gelip bakacağım, eğer açılmış yaralar görmezsem sizleri cezalandırırım, tehdidini savurdu. Beni bitkin vaziyete gelinceye kadar dövdüler ve beni terkedip gittiler.

Bir süre sonra Yüzbaşı beni tekrar huzuruna çıkartarak şunları söyledi:

Benim elimden senin gibi çok kominist geçti. Senin gibi hareket edenlerin de sonları pek iyi olmadı. Bu hususta sana bir örnek vereyim.

Ali Öztürk'ü (öğretmen) tanır mısın? O da bir komünistti. Onu okulun kapısından aldık, Darendeye kadar döve döve getirdik. O istediğimiz doğrultuda hareket etmeyince, işkence usüllerimize dayanamıyarak öldü. Onu ben öldürdüm. Bunu söylemekte hiçbir sakınca görmüyorum. Bundan dolayı da hiçbir merciye hesap vermedik. Senin anlıyacağın bizler geniş yetkiyle koministlere karşı görevlendirilmişiz.

Benden aldığı cevaplar ilkinden pek farklı olmadığı için, beni tekrar işkence odasına gönderdi. Yeniden işkenceden geçtikten sonra, beni yarı baygın halde bırakıp gittiler.

Son konuşmamızda yüzbaşı seninle daha işimiz bitmedi diyerek, beni pazarcık kapalı cezaevine gönderdiler...»

Yine aynı kapalı cezaevinde yatmakta olan Ömer Özsökmenler'in de ifadesi alınırken, aynı işkence safhalarından geçirilmiş; şu şekilde ve benzeri soruları elinde hazır bulundurduğu listeye bakarak sormuştur.

1 — Hangi örgüte bağlısın?
2 — Çin başkanı kimdir?
3 — Koministlik nedir?
4 — Senin örgütteki görevin nedir?
5 — Memleketi kime satmayı düşünüyorsunuz?
6 — Amerika hakkında ne düşünüyorsun?
7 — M.H.Partisi hakkında ne düşünüyorsun?

Bunlar gibi Hüseyin Sayılır da Pazarcık kapalı ceza evindedir. Ve o da aynı yöntemlerle karşılaşmıştır.

Netice de Nejdet Gün ve Ömer Özsökmenler'e özel bir kin duyan Komando Yüzbaşısı... İnal ile Pazarcık Jandarma komutanı Asım Gezmiş; onlar için alışılagelmiş bir takdiğe başvurmuşlardır.

Köylülerin bu harekete onların önderliğinde başladıklarını ve asıl kışkırtıcıların onlar olduğunu belirten bir tutanak hazırlıyarak, işkence zoruyla tutanağın altını, Mustafa Kılıçoğlu ve diğerlerine imzalatırlar.

Diğer taraftan Emiroğlu köyü dışında ağalara karşı aynı amaçla mücadele uğruna Pazarcık Ceza evinde tutuklu bulunanlar:

1 — Mehmet İşcan (54), 2 — Hacı Mıdık (35), 3 — Hüseyin Kabar (65) 4 — Hacı Kabar (35) ve 5 — Mustafa Kaçemer (45).

Ayrıca bu köy davaları ile ilgili gibi gösterilip, açığa alınan öğretmenler:

Kelibişler köyünden Hüseyin Nergiz, Fanfoz köyünden Hüseyin Yılmaz ve Hanobası köyünden Hüseyin Erol.

Sonuç olarak, K. Maraş'a bağlı Pazarcık köylüleri, ağalara karşı verdikleri yiğitçe mücadelenin enisonunda köylülerin zaferi ile neticeleneceğine inanmışlardır.

GAZİANTEP'DE SESSİZ YÜRÜYÜŞ

Gaziantep TÖB-DER Şubesi, artan hayat pahalılığına ve Faşist baskılara dur demek için, 8/Mayıs/1976 Cumartesi günü sessiz yürüyüş düzenlemiştir.

Binlerce Yurtseverin katıldığı bu yürüyüşe, Gaziantep'de bulunan çeşitli örgütler katılmıştır. Faşizme karşı tek bir yumruk halinde kenetlenen binlerce Antep'li yurtsever, bu sessiz yürüyüşte, hakim sınıfların yüreğine korku salmıştır.

Yürüyüşte:

«Ne A.B.D. hegemonyası, ne Sovyet yayılması, Yaşasın Türkiye'nin bağımsızlık kavgası», «Kahrolsun Faşizm», «İşçi Köylü elele, Demokratik Devrimde», «Milletler Özgür, Halklar Birlik olmalıdır», «Katil İktidar»' ve «DGM kapansın, Zindanlar boşalsın» gibi pankartlar göze çarpmıştır.

GAZİANTEP'de 3 YURTSEVER TUTUKLANDI.

7/Mart/1976 tarihinde «artan hayat pahalılığını, Faşist baskı ve Zulmü Protesto» mitinginde bulunan tertip komitesi ve konuşmacılar arasından (Leyla Altunlu, Ahmet Kınacılar ve Hasan Ürkmez) adlı Devrimci ve Yurtsever arkadaşlar Adana Devlet Güvenlik mahkemesince, Anayasaya aykırı olarak tutuklanmışlardır.

Gaziantep'de 11 örgütün katılmasıyla kurulan bu Anti-faşist güçbirliği mitinginde, bu arkadaşlar Faşist baskıları dile getirmişler ve halkımızın bağımsızlık ve demokrasi mücadelelerinde halkın yanında olduklarını söylemişlerdir.

İzinli olarak yapılan bu yürüyüşe, 20 binden fazla Antep'li Yurtsever katılmıştır.

ÇAYELİ LİSESİ'NDE FAŞİST BASKILAR

Bir abonemize gönderilen «DİRENİŞ» dergisine Çayeli Lisesi Müdürü el koyarak, sahibine vermemiştir.

Eski okul müdürünün bir kazaya ortaokul öğretmeni olarak sürülmesinden sonra onun yerine atanan bu faşist müdür, okula gönderilen mektupları açıp okuma yetkisine sahip olmadığı halde bütün öğrencilerin mektuplarını kontrol etmekte, istediğini verip istediğini vermemektedir. Bu durumun yasalara aykırı olduğunu hatırlatan yurtsever öğretmenlere ise «gerekli görürsem, sizin mektupları bile okurum» diye cevap vermektedir. O, bu türden davranışları ile okulda bir baskı ve terör ortamı yaratmaya çalışmaktadır. Öğrencilere faşist ideolojiyi benimsetmek için her türlü yola başvurmaktadır. Nitekim «DİRENİŞ»in okul idaresince gaspedilmesine karşı çıkan 5 yurtsever, okulun bulunduğu caddede iki faşist öğretmenin «vurun komünistlere» emriyle kalabalık bir saldırgan grubu tarafından linç edilmek istenmiştir. Bu saldırıda yaralanan arkadaşlar, hiç bir baskının kendilerini yıldıramayacağını, gerilletemeyeceğini; faşist baskılara karşı aktif mücadele vereceklerini söylemişlerdir.

DUYURU

1, 2, 3, 4, ve 7.inci sayılarımız tükenmek üzeredir. Eski sayılar ödemeli gönderilir. Abone tutarı: Yıllık 50, altı aylık 30 liradır.

LENİN

Marksizmin bir karikatürü ve emperyalist ekonomizm

HALKINYOLU YAYINLARI

DİRENİŞ POSTASI

DİRENİŞ Dergisi'ne,

Aşağıdaki bildirinin derginiz aracılığı ile memur arkadaşlara duyurulması dileği ile, devrimci selâmlar.

25 Tüm-Der Üyesi

Bütün halk sınıflarının uyanış ve örgütlenme isteğinin yanısıra, memur kesimi de ekonomik ve siyasi hakları için mücadele ederek; Anti-faşist, Anti-emperyalist cephede yerini alacak ve mücadeleyi yürütecek.

Örgütlenme ihtiyacı vardı ve bu ihtiyaç üzerine TÜM-DER kuruldu. Fakat zaman, derneğin görevlerini yerine getirmediğini gösterdi bize. Derneğin yönetimine çöreklenen revizyonistler, ne mesleki meselelerimizle ilgilendiler, ne de siyasi duyarlılığımızı artırarak devrimci görevlerimizi yerine getirmemize yardımcı oldular. Şartlarımızın ve siyasi konularımızın güçlü birlik arzusu, kollektif siyasi tavır yaratmamasından yararlanarak siyasete ilgisizliği doğal hale getirdiler. Tartışmalara, devrimci yayınlara «yasakçı» tavır aldılar.

Örgüt üyelerini dernek çalışmalarından soğutarak, hiç bir şeyle ilgilenmeyen ve sadece aidat ödeyen bir sürü haline getirdiler. Bugün TÜM-DER, sorunlarımızın çözümü için mücadele eden yurtsever bir örgüt olmak bir yana, katsayının dondurulması meselesinde olduğu gibi güncel mesleki sorunlarımıza bile ilgisiz hale geldi. Bu revizyonistler, derneğimizi Sovyet Sosyal Emperyalizminin işbirlikçisi ve burjuvazi karşısında teslimiyeti siyasetlerinin aracı haline getirdiler. Ve bu durum böyle devam etsin istiyorlar.

Revizyonistlerin derneğimizi bu hale getirmelerine karşı maceracı, troçkist eğilimli unsurlar bizlerle birlikte muhafelet ediyor görünüyorlardı. Fakat olaylar, Devrimci Gençlik sempatizanı bu unsurların gerçek yüzünü, revizyonist tabiatlarını gizlenemez şekilde ortaya çıkardı.

Örneğin, 5 Mart akşamı düzenlenecek gecenin, 2 Mart salı günü yapılan üyelere de açık toplantısında yöneticiler, çıkardıkları «Amaç» adlı revizyonist gazete dışında her türlü gazete, dergi, kitap «satış yasağı» aldığını duyurdular. Bu kararı bizlerle beraber «Devrimci Gençlik Dergisi» sempatizanları da eleştirdi. Fakat sonradan -iki kişi hariç- diğerleri «öz-eleştiri!» yaparak, yani yönetimin kararlarına uyduğunu belirterek, oylamaya katılmadılar ve böylece revizyonizmle bütünleştiklerini gösterdiler. Toplantı, yöneticilerin aldığı kararın 7'ye karşı 11 oyla kabul edilmesiyle son buldu. Artık bizlere düşen görev alınan karara sonuna kadar uymaktı. Fakat 5 Mart gecesi devrimci yayınların dışında her türlü yayının satıldığını gören bizler bunun sebebini sorduğumuzda eski kararın kaldırıldığını söylediler. Derneğe giren yayınların satılabileceğini, böylece fırsatçı, komplocu kararı aldıklarını belirttiler. Ve «gece»ye «Halkın Kurtuluşu» ve «Direniş» satmaya gelen arkadaşları engellemeye çalıştılar. Çünkü onlar izledikleri fikirlerin doğruluğuna inanmıyorlardı, kendilerine güvenmiyorlardı. Bu nedenle açık siyasi mücadeleden kaçıyorlardı.

Biz yurtseverler bütün bu olayları yadırgamadık. Halka güvenmeyen, işçi sınıfına güvenmeyen, Sovyet Sosyal Emperyalizminin işbirlikçisi revizyonistlerin gerçek yüzlerinin teşhir olmasından nasıl korktuklarını, nasıl karanlıktan komplodan yana olduklarını, ve revizyonizmle aynı teorik tezden kaynaklanan maceracı akımın ve «revizyonizme karşıyız» sözlerinin aslında revizyonizmle aynı olduğunu gizlemek için kullandıklarını ve devrimcilere karşı onlarla nasıl birleştiklerini gösterdi.

Arkadaşlar, dayanılmaz hale gelen ekonomik ve siyasi baskılara karşı birleşelim. Grevli-toplu sözleşmeli sendikal hakkımız için mücadele edelim. Derneğimizi yurtsever bir örgüt ve devrimci mücadelenin aracı haline getirelim. Derneğimizin çalışmalarına katılalım.

KAHROLSUN EMPERYALİZM VE SOSYAL - EMPERYALİZM!

KAHROLSUN FAŞİZM!

YAŞASIN REVİZYONİZMDEN ARINMIŞ TÜM-DER!

YAŞASIN HALKIMIZIN BAĞIMSIZLIK ve DEMOKRASİ MÜCADELESİ!

25 TÜM-DER ÜYESİ

NOT:

Revizyonist Yönetim Kurulu bu bildiriye imza koyan üyeleri «disiplinsizlik» kararıyla ihraç etmek üzere haysiyet divanına vermiştir. Bu da revizyonizmin her yerde devrimci ideolojilerden korktukları için ona karşı uyguladığı, açık ideolojik mücadeleden kaçma ve ona baskı yapma yönteminin binlerce örneklerinden birisidir sadece.

DİRENİŞ DERGİSİ'ne,

YURTSEVER HALKIMIZ,

Bizler, Atatürk Lisesi öğretmenleri olarak bugünlerde yargılanmaktayız. Hem de gelen yetkililer, önyargılı, cezalandırma konusunda emir almış olarak gelmişlerdir. Yan tuttukları o kadar açık ve ortadaki, bizlere sorulan sorular Gaziantep'teki belli bir sağcı gazetenin iftira kampanyalarından derlenmişti. Ve öylesine açıktı ki; raporlu ve evinde hasta yatan bir arkadaşa sorulan sorulardan biri şuydu: «150-200 kişiyi toplayarak, Ağa Camii civarında halka saldırmışsın». Aslında bu soruda halk diye sözünü ettikleri gurup, öğrencilere saldıran faşistlerdi. Yine sordukları soruların biriyle, okul dı-

şında dövülen birini dövmekle ithamedilen arkodaşımız o olay sırasında okulda bulunuyordu. Ve soruşturmayı yurutenler de biliyorlardı ki cezalarımız hazırlanmıştı. Ancak cezalandırmayla ilgili sözde gerçekler top'lanmakla görevlendirilmişlerdi.

Bizim yaptıklarımız onlara göre suçtu. Suçtu, çunkü Atatürk Lisesi'nde yargılanan öğretmenlere şu sorular yöneltilmiştir: «Sen emekçi halkın ezildiğini, sömürüldüğünü söylemişsin», «Sen Vehbi Koç gıbilerinin ulkemiz halkını sömürdüğünü sınıflarda söylemişsin», «Sen öğrencilerin sorunları olduğunu ve haklarını elde etmeleri için mücadele etmeleri gerektiğini söylemişsin».

Evet, bizler yurtsever öğretmenler olarak, halkımızın ve öğrencilerimizin sorunları olduğunu ve bu sorunlarının çözümü konusunda mücadele etmeleri gerektiğine inanıyoruz. Bizler emekçi halkın öğretmenleri olarak ülkemizin ve halkımızın sorunlarıyla ilgileniriz ve bunları anlatırız. Egemen sınıfların çıkarlarına ters düşen şeyler söylemek suçtur. Eskiden dünyanın yuvarlak olduğunu ve döndüğünü söylemek suçtu. Şimdi ise dünyanın içinde dönen dolapları anlatmak suç oldu. Bizleri en iyi değerlendirecek, öğrencilerimiz ve halkımızdı. Oysa cezalandırmaya gelenler öğrencilerimizin ifadesine başvurma gereğini duymamışlardır.

Ders yılı başından, yakın bir zamana kadar 160 saatlik dersleri boş geçen ve her türlü olanaklardan yoksun olan öğrencilerimiz için okula gelmek lütfunda bulunmayan ilgililer, ders yılı sonunda Atatürk Lisesi'nin yurtsever öğretmenlerini dağıtmak ve okulumuzu Öğretmen Lisesi benzeri faşist yuvası haline getirmek istiyorlar. Eğitim Enstitüsünde yüzlerce öğrenciyi okula devam edemez hale getirenlerin, okulumuzda öğretim normal sürmekte iken okulu kapattıranların, bizleri cezalandırmak için ders yılı sonunu seçmelerinin nedenini çok iyi biliyoruz. Halkı ve öğrencileriyle bütünleşmiş Atatürk Lisesi öğretmenlerini yalnız bırakacaklarını sananlar yanılıyorlar.

Geçen yıl da bizlere niçin bütün öğrencileri sınıf geçiriyorsunuz diye soru açmışlardı. Bizden yoksul halk çocuklarını sınıfta bırakmamızı istiyorlardı. Eğitim öğretimi düşündüklerini söyleyenler, ders yılı içinde 20 bin öğretmeni sürdüler, açığa aldılar.

Öğretmen arkadaşlarımızdan birine sorulan «Öğretmen ve öğrencilerin birlik olmalarını önermişsin» sorusu ve okulumuz öğretmenlerini tahkikatlar sırasında tanık, sanık diye bölmeye çalışmaları gerici hakim sınıfların böl ve sömür taktiklerinin açık örneğidir. Eğitim ve öğretimin halkımız yararına ve çağa uygun olarak yürütülebilmesi, öğretmen ve öğrencilerin bir bütün meydana getirebilmesi için yaptığımız girişimler bile suçlayıcı bir soru olarak bizlere yöneltilmektedir. Sözde gerekçeler hazırlanmaya gelenlerin sorularından biri deşuydu: «Sınıflarda gericiliği yeren konuşmalar yapmışsın». Çağımızda gericiliği yermenin suç olarak karşımıza çıkarılması bizler için kıyım kampanyası açmış olanların niteliğini açıklaması yönünden ilginç bir örnektir. Egemen sınıflar bizlerden gericiliğe övgü dizmemizi istiyorlar. Ancak bu çok doğaldır. Doğaldır çünkü, Gaziantep Valisinin «Öğretmenlerin oy kullanma haklarının alınması gerekir» dediği bir iktidar döneminde biz yurtsever öğretmenlere başka türlü sorulması beklenemezdi.

Yine öğretmen arkadaşlarımızdan birine «Okul kitaplığına Aziz Nesin, Çetin Altan, Fakir Baykurt v.s. gibi yazarların eserlerini aldırtıyor ve öğrencilere bu kişilerin eserlerini zorla okutturuyormuşsun» sorusu sorulmuştur. Gerçekçi, yurtsever yazarların kitaplarını okul kitaplıklarından çıkaranların, sinemalarda oynayan filimler ve o türden yayınlarla nasıl bir gençlik yetiştirmek istediklerini halkımız biliyor. Ve yine ilerici, yurtsever yazarların kitaplarını tavsiye ettikleri için öğretmenleri kıyanları, sürenleri, soygun ve rüşvetleriyle halkımız çok iyi tanıyor.

Yurtsever Halkımız,

Egemen sınıfların temsilcileri bizleri, işte yukarda saydığımız nedenlerle sanık sandalyesine oturtuyorlar. Anlımız ak ve geleceğe güvenle bakıyoruz. Soyguna rüşvete ahlaksızlığa pirim verildiği ve rüşvetçilerin terfi ettirildiği bu dönemde, bizler halkımızın ve çocuklarının yanında olmaktan ve bu konuda yargılanmaktan şeref duyuyoruz.

Öğrencilerimizin ve velilerinin tanık olarak dinleyeceği yargı organları karşısında ifade vermeye her zaman hazırız. Bizler halkımızın öğretmenleriyiz. Niteliği belli iktidarların öğretmenleri değiliz.

ATATÜRK LİSESİ
ÖĞRETMENLERİ

DİRENİŞ DERGİSİ'ne,

FAŞİST BASKILAR

Her geçen gün faşist baskıların yoğunlaştığı yurdumuzda gün geçmiyor ki halk çocukları polisin copu, jandarmanın dipçiği altında kan ağlamasın. Bütün bunlar yetmiyormuş gibi satılık komandoların saldırıları da durmuyor. Hakları için direniş yapan işçi kardeşlerimiz katledilmekte, eylemleri şiddet yoluyla bastırılmaktadır. Orta dereceli ve yüksek okullar faşist komando bozuntularının yuvaları haline getirilmiştir. Öğretmen ve memur kıyımları bütün şiddetiyle devam ediyor. Binbir çeşit zorluklar altında okuyan halk çocuklarının öğrenim hakları elinden alınmakta, okuldan uzaklaştırılmakta, sürgün edilmektedirler.

İşte bu faşist baskıların bütün yurtta yoğunlaşmasına parelel olarak okulumuzda kıyım ve şiddetler uygulanmakta.

Bizler Mazgirt Lisesi Devrimci öğrencileriyiz. Lisemizde üst üste cezalar veriliyor. Devamsızlık süreleri dolmayan devrimci öğrencilerin kayıtları çeşitli bahanelerle siliniyor. Bizler faşist baskıları protesto için üç günlük açlık grevi yaptık. Bunun üzerine müdür İbrahim Ataç hemen Ankara'ya kaçarak, tayinini Ankara ilçelerinden birine müdür olarak çıkardı.

Şimdi 800 mevcutlu lisemizde sadece beş öğretmen var. Derslerin çoğu boş geçiyor. Bizler öğretmen sıkıntısı çekerken faşist yöneticiler bir yandan durmadan devrimci öğretmenlerimizi sürgün ediyorlar.

Faşistler ve polis tarafından işlenen çeşitli cinayetleri ve 31 Martta hunharca katledilen Mahir ve yoldaşlarının kıyımlarını protesto eden bir yürüyüş düzenlemiştik halkla beraber. Bunun sonucunda 23 arkadaşımız hakkında gıyabi tutuklama kararı alındı. Olaydan hemen sonra tutuklanan altı devrimci kardeşimiz poliste 48 saat işkence gördü. Bizler ise, sekiz arkadaş, halen Mazgirt cezaevinde tutukluyuz. İlçemizin faşist kaymayamı ve Mit ajanları aleyhimize bazı propagandalar yaptılar, iftiralar yağdırdılar. Şimdi «kanunsuz yürüyüş yapmak» ve «halkı isyana teşvik etmekten yargılanıyoruz.

Bizler kesin kararlıyız. Cezaevinden çıktığımızda yine halkımızın kurtuluşu için yılmadan mücadeleye devam edeceğiz. Faşist baskılar öteki devrimci yoldaşlarımızı nasıl yıldıramadıysa bizi de yıldıramayacaktır. Onların yaptığı çeşitli işkenceler, tüm oyunlar bizi davamıza daha çok bağlamaktadır. Ağalara, patronlara ve onların uşaklarına karşı mücadelemize yılmadan devam edeceğiz. Önümüze çıkan bütün engellere göğüs gererek ve hatalarımızdan dersler çıkararak, Marksizm-Leninizmin kılavuzluğunda yürüyeceğiz.

KAHROLSUN HALKIMIZA KAN, ŞİDDET ve BASKIYI REVA GÖRENLER!

KAHROLSUN ABD ve Sovyet yayılmacılığı!

YAŞASIN HALKIMIZIN DAYANIŞMASI ve DEVRİMCİ MÜCADELESİ!

YAŞASIN BAĞIMSIZ ve DEMOKRATİK TÜRKİYE!

MAZGİRT LİSESİ DEVRİMCİLERİ

DİRENİŞ Dergisi'ne,

GÜLTEPE DEVRİMCİ HALK DERNEĞİ FAŞİSTLER TARAFINDAN BASILDI

Halkımızın düşmanı egemen güçler ve uşakları saldırgan 150 kadar faşist komando tarafından, 3.5.1976 Pazartesi günü Dernek camları kırılarak içeri girilmiş ve dernek içinde bulunan bütün eşyalar parçalanmış, yağma edilmiş, kanunî defterler, daktilo ve 500 adet renkli karton alınıp götürülmüştür. Bütün bu faşist saldırılar güvenlik kuvvetlerinin gözü önünde olmuştur.

Egemen güçler ve onların uşakları, emekçi halkımızın köleleştirilmesi pahasına, kendi soygun ve terör düzenini sürdürmek için uyguladıkları bu saldırılar halkımızın üzerinde gün geçtikçe artan baskı ve zulüm politikasının bir parçasıdır.

Bu saldırıların amacı halkımızın yükselen devrimci mücadelesinin önüne set çekmektir. Ancak bu mücadeleler halkımızın yükselen mücadelesini durduramayacaktır.

İşçiler, köylüler, memurlar, esnaflar, öğrenciler, yurtseverler, tüm emekçi halkımız tırmanan faşizme karşı aktif mücadelede birleşelim.

Emekçi halkımızın örgütlü mücadelesi faşizmi ezecektir.

KADİR YILMAZ

DİRENİŞ Dergisi'ne,

Tunceli Halkı faşizmi, işsizliği, pahalılığı ve iki süper devleti protesto mitingi yaptı.

Yıllar boyu ezilmiş, sömürülmüş, katliama uğramış olan Tunceli Halkı son günlerde giderek yoğunlaşan faşist baskıları, işsizliği, pahalılığı ve dünya halklarının baş düşmanı iki süper devleti protesto etmek için bir miting düzenledi. Mitinge işçiler, köylüler, öğrenciler öğretmenlerden başka; Erzincan, Elâzığ, Diyarbakır illerinden gelen halk da katıldı. Yağan yağmur altında binlerce kişi omuz omuza, hep bir ağızdan «iki süper devleti, faşizmi, işsizlik, pahalılık ve zulüm düzenine olan öfkelerini haykırdılar.

Mitingte iki süper devletin hemegonyacı yüzü ve sömürüleri teşhir edildi. Diğer taraftan da onların Türkiye'deki işbirlikçilerinin çevirdikleri tüm dolaplar ortaya döküldü. Üniversitelerde, işte, tarlada üçer beşer vurulan devrimciler anıldı. Doğu'da Kürt miletine yapılan baskılar, Tunceli'deki derneklerin kapatılması ve yöneticilerinin gizli örgüt kurma suçlamalarıyla D.G.M'ye verilmesi lânetlendi.

Mitingte konuşma yapan devrimcilerin konuşmaları zaman zaman kesilmiş, «Bağımsız-Bloksuz Demokratik Türkiye», «Kahrolsun Faşizm», «Katil İktidar», «Fehmi Altınbilek-Eli kanlı köpek», ve «Dört Bir yana Haber Salsam», «Vurulduk Ey Halkım Unutma Bizi», «Ey Devrimci Devrimci», «Gündoğdu Hep Uyandık», «Yoldaş Seni Anacağız» marş ve sloganlar söylenmiştir.

Bu miting, gerici çevrelerin halkımıza ne kadar baskı ve terör uygularsa uygulasın, halkımızı yıldıramayacaklarını ve her geçen gün daha güçlü bir devrimci kitlesini karşılarında göreceklerini aosta düşmanq bir kez daha ispat etmiştir.

NİHAT SEFER
Tunceli

HAZİRANIN ONALTISIYDI

DÜŞ DEĞİL BU HAYAL DEĞİL HE HEY BE
YETMİŞ BİN DEV İŞÇİM KALKTI YÜRÜDÜ
KOKUŞMUŞ DÜZENE SAHİP ÇIKANIN
ALNININ ÇATINA AKTI YÜRÜDÜ

NASIRLI ELİNDE GÜRZ GİBİ KİNİ
GÜNEŞ TEPESİNDE KIZIL BİR SİNİ
SAĞIR BEYİNLERE AYAK SESİNİ
PASLI ÇİVİ GİBİ ÇAKTI YÜRÜDÜ

KEMİKLİ TIRNAKLI BİRLEŞEN ELLER
YENİ BİR TÜRKÜYÜ SÖYLEYEN DİLLER
TORUNU YANINDA YAŞLI NİNELER
EVİNDEN DIŞARI ÇIKTI YÜRÜDÜ

O KARARLI, O GÜVENLİ YETMİŞ BİN
SARSTI TAŞLARINI GEÇTİĞİ YERİN
YOL BOYUNCA KARŞI-DEVRİMCİLERİN
ETLİ BOĞAZINI SIKTI YÜRÜDÜ

YÜREĞİNDE YARA ETİNDE BERE
FAŞİZM DÖŞENMİŞTİ BASTIĞI YERE
HESABINI SONRA SORMAK ÜZERE
İÇİNDEN ÜÇ ÖLÜ DÖKTÜ YÜRÜDÜ

İHSANİ